

ΕΛΛΗΝΙΚΗ

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ: ΕΥΓΕΝΙΑ ΖΟΓΡΑΦΟΥ

ΑΘΗΝΑΙ

ΕΤΟΣ ΣΤ'—ΤΕΤΧΟΣ 62

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΑΙ

Διὰ τὸ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΝ	Δραχ.	12.—
Διὰ τοὺς διδασκάλους	»	8.—
Διὰ τὴν ΑΜΕΡΙΚΗΝ	Δολλάρια	3.—
Διὰ τὴν ΑΙΓΥΠΤΟΝ καὶ ΑΓΓΑΙΑΝ	1/2 Λίρα Ἀγγλίας	
Διὰ τὴν ΚΥΠΡΟΝ	10 Σελίνια	
Διὰ τὴν ΕΥΡΩΠΗΝ	Φρ. γρ.	12.—
Ἐκδόσις ἐκλεκτῆ γενικῶς	25 ἢ Δρ. 25	

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ:

ΔΕΣΠΟΙΝΙΔΑ ΕΥΓΕΝΙΑΝ ΖΟΓΡΑΦΟΥ

ΟΔΟΣ ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ 83. — ΑΘΗΝΑΣ

Τηλεγραφικὴ διεύθυνσις: "ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΝ., — ΑΘΗΝΑΣ

Πᾶν χειρόγραφον δημοσιευόμενον ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφεται.

Πᾶν σύγγραμμα ἀποστελλόμενον εἰς τὰ γραφεῖά μας ἀναγγέλλεται.

Αἱ ἐγγράφαι ἄρχονται ἀπὸ 1ης ἐκάστου μηνός. — Τὸ τεῦχος δρ. 2.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἰωάννινα: Εὐγενίας Ζωγράφου. — Μακεδονικὴ γλῶσσα: Γ. Τ. — Εἰς τὸν Ἐλευθέριον Βενιζέλον (ποίησις): Μίλε. — Δασκαλάκη. — Στῆς φιλόθρονας κυρίες (ποίησις): Σπύρου Μανουσίου. — Λογογραφία: Γ. Π. Σκαματσούλη. — ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1912. Ἡ μάχη τῶν Γεντιῶν — Μία σελὶς τῶν Ἡπειρωτικῶν μαζῶν: Ἰ. Φιδίου. — Ἡ δρῶσις τοῦ Γαββαλάδου σώματος Δ. Ζ. — Αἱ Ἑλληνίδες καὶ ὁ πόλεμος. — Παιδικὸν μνημόσυνον: Μη. Μου. — Το δακτυλίδι καὶ ὁ Δημήτριος (ποίησις). — Ἀπὸ τῆς ζωῆς τοῦ μηνός (Δεκέμβριος): Δ. Α. Ζ. — Ἀπὸ τοῦ ἐνδόξου ἥρωος: (Δανουγιῶν Μαβίλης — Γκούρας Μαιμόνης — Πέτρος Σαλαμπίδης — κ. Γ. Καραβίλης). — Ποικίλη στήλη. — Πολεμικὰ Ὀγκοστιχα. — Θάλασσοι Κεβέλης.

Ο ΚΟΣΜΟΣ. — Ἐν ιστορικῶν ἐγγράφων. — Τὰ Μεγάλλια. — Ὀμιλία κ. Παντοζοῦ.

ΕΙΚΟΝΕΣ Στρατιωτικὰ σταθμήμενες — Τοποθεσία Μινειήρης — Ὁ Βολεντής κ. Χατζηγιάννου — Ὁ κ. Μπαυδάουλος — Ὁ Δήμαρχος Λεμεσοῦ Χρ. Σάλο.

EUGENIE ZOGRAPHOU

LA REVUE

HELLENIQUE

6ème Année, N° 62.

ATHENES, DECEMBRE 1912.

REVUE MENSUELLE ILLUSTRÉE

PRIX DU NUMÉRO: 1 FRANC

ΙΩΑΝ. Γ. ΚΡΑΝΙΩΤΗΣ

ΟΔΟΝΤΟΙΑΤΡΟΣ

ΟΜΗΡΟΥ 5Α (Ἐναντι Βουλῆς)

ΑΘΗΝΑΙ

JEAN. G. CRANIOTIS

CHIRURGIEN — DENDISTE

RUE OMERE 5A (vis-a-vis du Parlement)

ATHÈNES

Πᾶσα ἐργασία ἐκτελεῖται δι' ἠλεκτρικῶν ἐργαλείων τελείως ἀνωδύνης καὶ κατὰ τὰς νεοτάτας μεθόδους τῆς ὀδοντοιατρικῆς ἐπιστήμης καὶ τέχνης.

Toutes les interventions se font avec une instrumentation électrique sans aucune douleur et d'après les toutes nouvelles méthodes de la spécialité.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΜΕΝΟΙ ΑΠΟ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΟΥΣ ΜΑΣ

ΟΛΟΙ ΟΙ ΑΡΧΑΙΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

εἰς 120 τόμους δεμένους, ἀξίας δραχ. 315

ΜΕ 10 ΔΡ. ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ

Ἵλιος	τόμ. 8	Ἡρόδοτος	τόμ. 4	Δημοσθένης	τόμ. 3
Δισχύλος	> 7	Θουκυδίδης	> 4	Θεόφραστος	> 1
Σοφοκλῆς	> 7	Πλάτων	> 31	Λουκιανός	> 6
Εὐριπίδης	> 19	Ἀριστοτέλης	> 4	Πλούταρχος	> 10
Ἀριστοφάνης	> 11	Ξενοφῶν	> 3	Θεόκριτος	> 1
				Ἐπίκτητος	> 1

ΕΚΔΟΣΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ Δ. ΦΕΒΗ Ζητήσατε τιμολόγιον βιβλίων.

ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ

ΠΑΛΛΗ & ΚΟΤΖΙΑ

ΔΙΑΔΟΧΟΣ: Α. Γ. ΠΑΛΛΗΣ

ΤΟ ΑΡΧΙΣΤΕΡΟΝ ΤΩΝ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΩΝ

Ἰδρυθὲν τῷ 1870

Μεγάλα ἀποθήκαι χάρτου Ἐφημερίδων, συγγραμμάτων, Περιοδικῶν καὶ πάσης ποιότητος.

Μεγάλα ἀποθήκαι εἰδῶν γραφικῆς ὕλης πάσης προελεύσεως.

Ἄτμοκίνητα Ἐργοστάσια Καταστήσων, Φακέλλων καὶ φωτογραφικῶν χαρτονίων.

Μόνοι ἐκδοταὶ ἐν Ἑλλάδι Ἐπιστολικῶν δελταρίων Δεκταὶ παραγγέλαι ἐκτελούμεναι τάχιστα. Ἐξεδόθησαν πλέον τῶν 3000 εἰδῶν μέχρι τοῦδε.

Ἄτμοκίνητον Τυπογραφεῖον μὲ 10 πιστήρια διὰ μικρὰς ἐπιμελημένας ἐργασίας (Travaux de ville) ὡς καὶ διὰ μεγάλας καλλιτεχνικὰς τιαύτας.

Φωτογραφικὰ εἶδη: Μεγάλῃ παρακαταθήκῃ φωτογραφικῶν πλακῶν καὶ χάρτου διαφόρων προελεύσεων. Μόνοι ἀντιπρόσωποι τῶν φωτογραφικῶν πλακῶν Imperial Dry Plate Co Ltd.

ΕΠΙΣΚΕΠΤΗΡΙΑ ΣΤΙΓΜΙΑΙΩΣ

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΝ ΥΓΙΕΙΝΗΣ & ΚΑΛΟΝΗΣ

ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

Ἀριθμὸς Τηλεφώνου 464

ΜΑΣΣΑΣ — ΧΕΙΡΟΚΟΜΙΑ — ΚΟΜΜΩΣΕΙΣ

Διάφοροι θεραπείαι πρὸς ἀφαίρεσιν ρυτίδων, ωτισταγμῶν κτλ. ἐπὶ τῇ βάσει ἐπιστημονικῶν παραγγελμάτων καὶ ἐπιμελημένης θεραπευτικῆς.

Ζητεῖτε ἀπὸ τὸ

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΝ

Ὅσα τὰ καλλυντικὰ εἶδη τῶν κυριῶν:

Κρέμες, Πουδρες, Ἀρώματα.

Διὰ τὴν ἀπόκτησιν ἢ τὴν διατήρησιν δροσεροῦ προσώπου καὶ ἀπαλῆς ἐπιδερμίδος. Τὸ Ἰνστιτούτον ἔχει τὸ ρεκόρ τῆς ἐπιτυχίας.

Καλαισθησὶα ἀωαράμιλλος καὶ ἀσύγκριτος διὰ τὰς κομμώσεις τῶν κυριῶν.

7 — ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ — 7

Κάτωθι Ἰπουργεῖον Δικαιοσύνης

LA GRANDE FABRIQUE

S. STEIN

PREMIERE MAISON DE L'ORIENT VENDANT LE MEILLEUR MARCHÉ

VÊTEMENTS POUR HOMMES ET ENFANTS

ROBES, MANTEAUX ETC. POUR DAMES & FILLETS

BONNETERIE, CHEMISERIE, PARFUMERIE, GANTERIE, MERCERIE,
LINGERIE FINE, ARTICLES DE BLANC, MAROQUINERIE
CHAUSSURES, ARTICLES DE VOYAGE ETC. ETC.

LE CAIRE, ALEXANDRIE, TANTAH, SALONIQUE, CON-
STANTINOPLE (CALATA ET STAMPOUL).

ΜΕΓΑ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ

Σ. ΣΤΕΙΝ

ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΕΝ ΤΗ ΑΝΑΤΟΛΗ ΠΡΩΤΙΣΤΗΣ ΤΑΞΕΩΣ ΕΧΩΝ ΤΑΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΤΕΡΑΣ ΤΙΜΑΣ

ΕΝΔΥΜΑΤΑ ΔΙΑ ΚΥΡΙΟΥΣ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΑ

ΕΝΔΥΜΑΤΑ, ΕΠΑΝΟΦΟΡΙΑ ΚΤΛ. ΔΙΑ ΚΥΡΙΑΣ ΚΑΙ ΔΕΣΠΟΙΝΙΔΑΣ

ΕΙΔΗ ΠΛΕΚΤΙΚΗΣ, ΥΠΟΚΑΜΙΣΑ, ΑΡΩΜΑΤΑ, ΧΕΙΡΟΚΤΙΑ, ΕΙΔΗ
ΥΪΛΙΚΩΝ, ΟΛΑ ΤΑ ΕΙΔΗ ΕΞΟΡΡΕΟΥΧΩΝ ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΔΕΣ Η ΜΗ,
ΕΙΔΗ ΔΕΡΜΑΤΙΝΑΣ, ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ, ΕΙΔΗ ΤΡΕΞΙΔΙΟΥ. ΚΤΛ. ΚΤΛ.

ΚΑΪΡΟΝ, ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ, ΤΑΝΤΑ, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, ΚΩΝ-
ΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΣ (ΓΑΛΑΤΑ ΚΑΙ ΣΤΑΜΠΟΥΛ)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΕΤΟΣ ΣΤ΄.

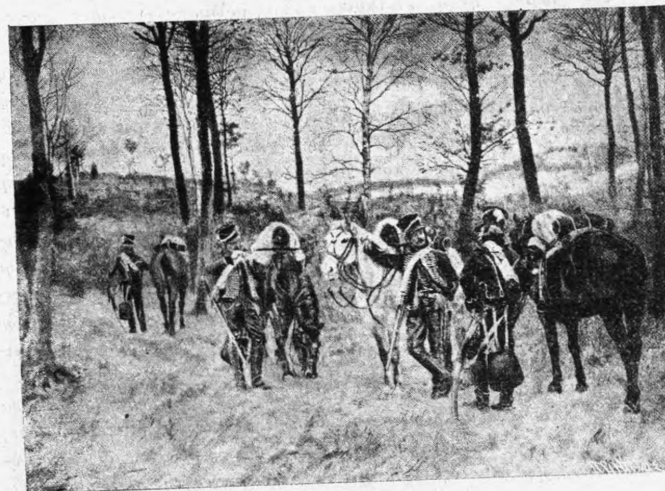
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

ΤΕΤΧΟΣ 62.

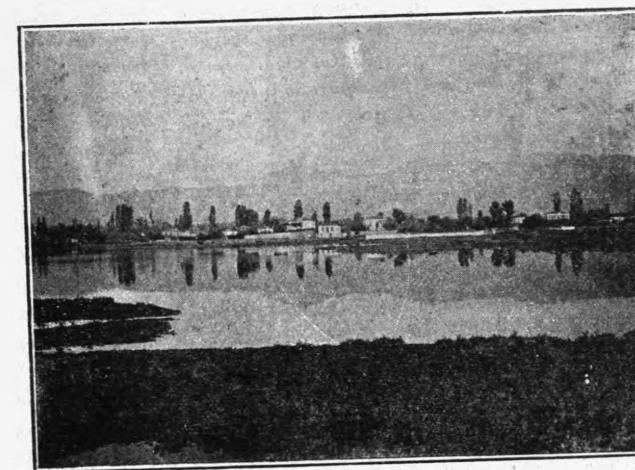
ΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΗΣ "ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΣ,,

*Εν Ρωσσί (Όδησός) ή δις Άγγελική Κοκινάκη. Rue Gretscheskaja, No 30. — Έν Λονδίνο ή δις Όλγα Πα-
καδάκη, (61 Hereford Road Bayswater, W). — Έν Μάντσεστερ, ό κ. Βασίλειος Κωνσταντινίδης. — Έν Αλεξανδρεία
ό κ. Τριαντάφυλλος Τσιτσάλης. — Έν Kair-Zayat της Αιγύπτου ό κ. Παναγιώτης Τατρίδης. — Έν Ζαχαίη της Αιγύ-
πτου ό κ. Ζήνων Στράτης, Πρόεδρος του Έλληνικού Συλλόγου. — Έν Facous της Αιγύπτου ό κ. Νέαρχος Παπας. — Έν
Μασούφι της Αιγύπτου ό κ. Περικλής Κωνσταντόπουλος. — Έν Simbellawein της Αιγύπτου ό κ. Μιχαήλ Μπαμίας.
— Έν Τάντα της Αιγύπτου ό κ. Περικλής Παπαχριστοδούλου. — Έν Benha της Αιγύπτου ό κ. Κωνσταν. Δάνι-
λατός. — Έν Πόρτ—Σάι ή δις Άγλαία Γεωργιάδου, Διευθύντρια του Παρθενωγοείου. — Έν Αμμοχώστη ή δις Έλένη
Χατζηκίτρου, Διευθύντρια του Παρθενωγοείου. — Έν Λευκωσί ή δις Έλένη Χρήστου, Διευθύντρια του Παρθενωγοείου.
— Έν Λάονα ή ΚΑ Έλενη Πούρτζη. — Έν Λεμεσώ ό κ. Εδγίνιος Ζήνων, Βουλευτής—Διαγώγος. — Έν Πάφο ό κ. Σπυ-
ρίδων Μαυρομάτης, Διαγώγος. — Έν Ίερουσαλήμ ό κ. Ματθίας Παυλίδης. — Έν Μυτιλήη ή Ροδόλφος Γ. Ράλλης.
— Γενικός αντιπρόσωπος εν Κύπρω ό κ. Γ. Πάλμας. — Έν Κερκύρα ή δις Άγάθη Νικοχάθουρα.*

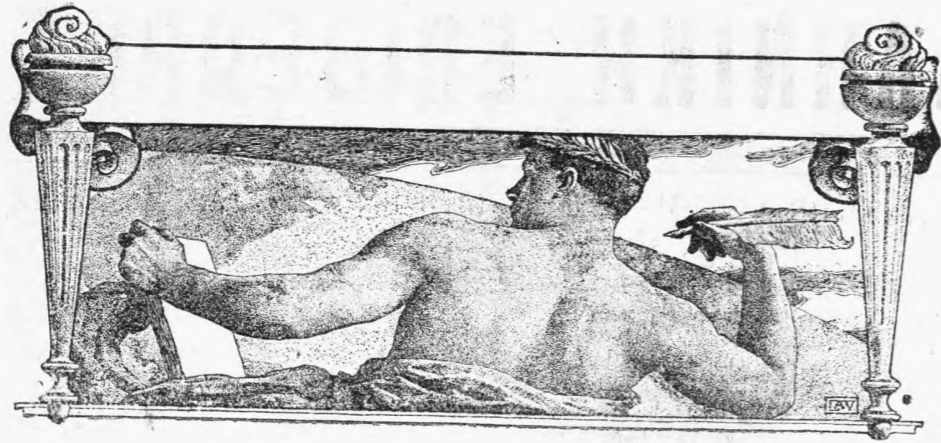
ΕΠΙΚΑΙΡΟΙ ΕΙΚΟΝΕΣ

ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ ΣΤΑΘΜΕΥΟΝΤΕΣ

ΜΑΓΕΥΤΙΚΗ ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ ΓΙΕΡΑΣ (Μετλήνης)

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Ἐπὶ ἓνα μῆνα ἀγωνία συνέχει τὴν Ἑλληνικὴν ψυχὴν. Περιμένοντες ὅλοι τὴν πτώσει τῶν Ἰωαννίνων. Ἀφ' ἧς ὁ Μακεδονικὸς στρατὸς μας ἐπέτελεσε τόσα θαύματα, ἀφ' ἧς κατελήφθη ἡ Θεσσαλονίκη, καὶ ἔπεσεν ἡ Φλωρίνα, καὶ ἐπανεκτήθησαν αἱ Νῆσοι μας, ὅλοι πλέον ἐστράφημεν πρὸς τὴν πρωτεύουσαν τῆς Ἠπείρου, πρὸς τὰ περικαλλῆ Ἰωάννινα πρὸς τὰ ἱστορικὰ Γιάννενα, ὅπως τὰ ὀνομάζει ὁ Ἑλληνικὸς λαός, διὰ τὰ ὁποῖα θερμοὶ προαιώνιοι πόθοι κατακλύζουν τὴν ἑλληνικὴν ψυχὴν.

Τὰ Ἰωάννινα ἐθεωρήθησαν ἀνεκαθεν ὡς μία τῶν ἱστορικωτέρων πόλεων. Οἱ ἱστορικοὶ ὠμίλησαν περὶ αὐτῶν ὅσον περὶ ὀλίγων Ἑλληνικῶν πόλεων, ἀφοῦ ὑπῆρξεν ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποίαν ὄχι μόνον ἀπὸ ἱστορικῆς ἀπόψεως ἀλλὰ καὶ πνευματικῆς, ἐθεωρήθη ἡ πρώτη Ἑλληνικὴ πόλις ἀντικαταστήσασα τὴν κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους καταπεσοῦσαν πνευματικῶς πόλιν τῶν Ἀθηνῶν.

Πότε συνφικίσθη, εἰς ποῖαν ἱστορικὴν ἐποχὴν ἔδρασε, ποῖον ὑπῆρξε τὸ ἐμπόριόν της, ποῖα ἢ βιομηχανία της, ποῖα ἢ ἀκμὴ της, ποσάκις κατεκτήθη καὶ ποσάκις ἀνέκτησε τὴν ἐλευθερίαν της, ποῖοι μεγάλοι φιλόσοφοι ἐδίδαξαν εἰς τὰ σχολεῖά της, πόση ποίησις ἐξεχύθη ἀπὸ τὰς τραγικὰς περιπετείας της, καὶ ποῖοι μεγάλοι πατριῶται ἐξεπήδησαν ἀπὸ τὰς αἱματοβαμμένας φάραγγας της δὲν ὑπάρχει χώρος διὰ νὰ ἐξετάσωμεν ἔστω καὶ ἀκροθιγῶς σήμερον.

Διὰ τοῦτο ἀπὸ τῆς στήλης αὐτῆς δὲν θὰ ὀμιλήσω παρὰ διὰ τοὺς πόθους τοὺς ὁποῖους συγκεντρῶνουν πέριξ τῶν τὰ περικαλλῆ Ἰωάννινα. Ἐὰν διὰ κάθε γωνίαν τοῦ αὐτρώτου Ἑλληνισμοῦ πάλλῃ ἰσχυρῶς ἡ καρδιά τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἐὰν διὰ κάθε ὄνομα πόλεως ἢ χωρίου ἢ αἱματοβαμμένης Ἑλληνικῆς γῆς συγκλονίζεται ἡ μεγάλη Ἑλληνικὴ ψυχὴ, εἰς τὸ ὄνομα τῶν Ἰωαννίνων, ἓνα ἰδιαίτερον ῥίγος δονεῖ ὀλόκληρον τὸ ἔθνος. Πῶς συμβαίνει ἡ ἐξαιρετικὴ αὐτὴ λατρεία διὰ τὴν πρωτεύουσαν τῆς Ἠπείρου, καὶ πόθεν προέρχεται αὐτὴ ἡ μακροχρόνιος ἀγωνία μας διὰ τὴν μυθικὴν αὐτὴν πόλιν, τῶν ὠραίων παραδόσεων καὶ τοῦ ἱστορικοῦ παρελθόντος δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐξηγήσῃ τις.

Ἡ ἱστορία της, αἱ ἐξαιρετικαὶ περιπέτεαί της, ὁ μέγας Ἑλληνικὸς πατριωτισμὸς ὁ ὁποῖος ἠνθῆσεν ἐκεῖ, τὸ γόητρον μὲ τὸ ὁποῖον τὴν περιέβαλεν ἡ ἀστείρευτος λαϊκὴ μούσα καὶ ἡ συγκλονιστικὴ ποίησις τοῦ Βαλαωρίτου, ἡ ὁποία ἐζωντάνεψε μὲ τοὺς φλογερούς καὶ ἐκλεκτοὺς τοῦ στίχους τὴν περιπετειώδη ζωὴν τοῦ Ἀλῆ Πασᾶ καὶ τῆς Κυρᾶ Φροσύνης παρήγαγον καὶ ἐπροκάλεσαν διὰ τὰ Ἰωάννινα μυστικὴν δι' αὐτὰ λατρείαν εἰς τὰς ψυχὰς τῆς πρώτης ἐλευθέρως τῶν Ἑλλήνων γενεᾶς. Καὶ ἐὰν ἡμεῖς οἱ ἐλεύθεροι Ἕλληνες ἐθεωρήσαμεν πάντοτε ὡς νύμφην περιπόθητον τὴν Ἑλληνικὴν αὐτὴν πόλιν καὶ ἐστρεφόμεθα πάντοτε πρὸς αὐτήν, ὡς πρὸς τὴν πόλιν τῶν ὄνειρων μας, ποῖος ὑπῆρξεν ὁ πατριωτισμὸς ὅλων ἐκείνων ὅσοι ἐκεῖ ἐγεννήθησαν; Ἐκείνων ὅσοι ἠτένισαν τῆς λίμνης της τὰ ἤρεμα νερά τὰ ὁποῖα ἔκρυψαν ἓνα ὀλόκληρον παρελθὸν εἰς τὰ βάθη των, ἐκείνων ὅσοι ἀνέπνευσαν τῶν βουνῶν της τὸ ἄρωμα, καὶ ἐμεγάλωσαν ἀτενίζοντες τῶν χιονοσκεπῶν της ὀρέων τὴν ἐπιβολὴν! Ἐκείνων ὅσοι ἐσκορπίσθησαν εἰς τὰ τέσσαρα ἄκρα τῆς γῆς—οἱ ὁποῖοι φεύγοντες τῶν τυράννων τὴν καταπίεσιν ἐζήτησαν νὰ ἐξασφαλίσουν τὴν ζωὴν των εἰς τόπους ἄλλους, ἐλευθέρους, καὶ οἱ περισσότεροι ἐξ αὐτῶν ἔδωκαν δεγμάτων ἐμπορικῆς ἰδιοφυῆς ἢ ὁποῖα δὲν ἐβράδυνε νὰ τοὺς ἀνυψώσῃ εἰς ὑψηλὴν περιωπὴν—ὅλων ἐκείνων τέλος ὅσοι ἐγιναν πλούσιοι ἢ ἀπέμειναν πτωχοί, ὅσοι ἐγιναν μεγάλοι ἢ ἀπέμειναν μικροὶ καὶ ἄσημοι, ὅλοι αὐτοί, οὐδέποτε καὶ εἰς οὐδεμίαν περίστασιν ἐλησμόνησαν τὴν πατρίδα των!

«Τάχα θὰ ζήσω γὰρ νὰ ἴδω τὰ Γιάννενα ἀπ' τὸ Δρίσκο;

«Ὅσα λιθάρια βρῶ μπροστὰ ὅλα θὰ τὰ φιλήσω.»

Μὲ παρομοίους στίχους ἔψαλλον οἱ ξενητεμένοι Γιαννιώτες τὸν πατριωτικὸν των πόνον. Εἰς ὁποίαν δὴποτε γωνίαν γῆς καὶ ἂν ἐζῆσαν μετέφεραν ἐκεῖ τοὺς πόθους των, τοὺς στίχους των τὰ πατριωτικὰ αἰσθημάτα των. Καὶ οἱ στίχοι ἐζωντάνευαν τὸν πατριωτικὸν καὶ καθίστων ἀκοίμητον τὸν νοσταλγικὸν των πόνον. Τίποτε δὲν ἦτο πλέον ὄνειρευτὸν δι' αὐτοὺς ἀπὸ τὴν ἐλευθερίαν τῶν Ἰωαννίνων, καὶ τίποτε δὲν ἐθεωρεῖτο πλέον ἀσύλ-

ληπτον καὶ πλέον μέγα καὶ πλέον ἀδύνατον ἀπὸ τὴν ἐπανάκτησιν τῆς Ἑλληνικωτάτης, τῆς περιφίμου πόλεως.

Καὶ ὅμως! Ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἐνδόξου μας πολέμου μὴ πτέρυξ τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ ἡ Ἠπειρωτικὴ, βαδίζει πρὸς τὰ ἐκεῖ. Τὰ Γιάννενα ἐὰν δὲν ἔπεσαν ἀκόμη, θὰ πέσουν. Τὰ Γιάννενα θὰ γίνουν καὶ πάλιν ἰδικά μας. Τὰ Γιάννενα θὰ καταστοῦν ἐλεύθερα, θὰ ἀναπνεύσουν, καὶ θὰ ζήσουν πλέον νέαν ζωὴν ὑπὸ τὴν πνοὴν τῆς ἐλευθερίας. Ὁ Στρατὸς μας ὁ γενναῖος, ὁ ὑπέροχος, ποτίζει σιγὰ σιγὰ μὲ τὸ αἷμά του τὴν

Ἀετορράχην, τὸ Δρίσκο, τὸ Μπιζάνι καὶ ὀλόκληρον τὴν Ἠπειρωτικὴν γῆν. Καὶ ὅταν αὐρίον ἡ Ἠπειρος θὰ καταστῇ ἐλευθέρη καὶ μέλος καὶ αὐτὴ ἀδιαίρετον τῆς μεγάλης Ἑλλάδος καὶ θὰ ἐπαναρχίση μὴ νέα ζωὴ ἐλευθερίας καὶ θὰ σπεύσουν ἐκεῖ ὅλα τὰ διασκορπισμένα παιδιά της νὰ τὴν προσκυνήσουν, θὰ τὴν θεωρήσουν τότε ἱερωτέραν παρὰ ποτὲ ἀφοῦ ἐθυσίασθη διὰ τὴν ἐλευθερίαν της τὸ ἄνθος τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ καὶ κατέστη ὁ τάφος τῶν ἐνδόξων παλληκαριῶν μας.

ΕΥΓ. ΖΩΓΡΑΦΟΥ

ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ ΦΥΣΙΣ

Εἰς τὸν σταθμὸν τοῦ σιδηροδρόμου τῆς Θεσσαλονίκης, τὴν στιγμὴν ποῦ σφύριζε τὸ τραῖνον, ἓνας Ἕλληνας ἐνθουσιασμένος μὲ τὴν Μακεδονίαν μοῦ εἶπε:

—Θὰ ἰδῆς ὠραία πράγματα. Ἐρχονται στιγμαί, ποῦ νομίζεις ὅτι βρίσκεσαι στὴν Ἑλβετία.

—Ὅστε δὲν θὰ φαντασθῶ ὅτι βρίσκομαι στὴ Μακεδονία; εἶπα.

Ὁ σιδηροδρόμος ἐξεκίνησε καὶ δὲν ἤκουσα τὴν ἀπάντησιν. Μοῦ ἤλθε ἀκόμη μίαν φορὰν ἡ λέξις «Ἑλβετία». Ἐν τούτοις, ὅσον ἐχονόμεθα βαθύτερα εἰς τὴν Μακεδονίαν, τόσον ἐδοκίμαζον ὠραίας ἐκπλήξεις. Βεβαίως ἡ Μακεδονία δὲν εἶνε Ἑλβετία, διότι δὲν ὑπάρχει καμμία ἀνάγκη νὰ εἶνε Ἑλβετία. Τῆς φθάνει ὅτι εἶνε Μακεδονία, ὅτι ἔχει κατὰ τὴν δικὴν της, τὸ ὁποῖον, καλλιεργούμενον, περιποιούμενον, ἀναδεικνυόμενον, ρεκλαμαριζόμενον θὰ τὴν κάμῃ ἓνα προσκύνημα, ὄχι τοῦ Ἑλληνισμοῦ μόνον, ἀλλὰ καὶ τῶν ξένων.

Διὰ τοὺς κάμπους τοὺς ἀχανεῖς, σπαργῶντας, πλουσίους, λιπαροὺς, ἀστείρευτους, ὠμίλησα ἤδη πρὸ ἡμερῶν εἰς αὐτὴν τὴν στήλην. Τὰ βουνά της ὅμως μὴπως εἶνε ὀλιγώτερον ἐνδιαφέροντα; Δὲν ἔχουν τὴν κομψότητα τῶν γραμμῶν τῶν βουνῶν τῆς Ἀττικῆς, οὔτε τὴν ἀγριότητα ἐνδὸς Ἀκαρνανικοῦ βουνοῦ. Ἀλλὰ μετὰξὺ αὐτῶν τῶν δύο ἔχουν κατὰ τὸ ἰδιαίτερον, εἶνε ἀπαλά, μὲ μίαν γραμμὴν παραξενον, ἡ ὁποία πηγαίνει κανονικὰ καὶ ἔπειτα θλάται ἐξαφνῆ καὶ παρουσιάζει τὴν πλέον ἀπροσδόκητον ποικιλίαν. Τῶν Καμβουνίων τὴν κορυφογραμμὴν ἀδύνατον νὰ τὴν παρακολουθήσετε. Ἐνῶ πηγαίνει ὠραία καὶ κανονικὴ, ὡς γραμμὴ σώματος ἀναπαιτικῶς ξαπλωμένου πρὸς ὕπνον, ἔξαφνα τὴν χάνετε. Ἐγκρεμισθῆ εἰς ἓνα βύραθρον.

*

Καὶ ἡ πρασινάδα αὐτῶν τῶν βουνῶν ἰδιαίτερα καὶ ξεχωριστὴ. Δὲν εἶνε ἡ πολυποίκιλος πρασινάδα τῆς ἄλλης Ἑλλάδος, μὲ τὰς μυρίας λεπτοτάτας ἀποχρώσεις τοῦ πρασίνου, ποῦ κινδυνεύει νὰ τὰς ξεχωρίσῃ τὸ μάτι. Ἐδῶ τὸ πράσινον εἶνε βαθύτερον, πυκνότερον, περισσότερον μονότονον, ἀλλὰ μᾶλλον ἐπιβλητικόν. Φαίνεται ὅτι διενθυνόμεθα πρὸς βορρᾶν. Εἶδα

ἔπειτα ἀπὸ τὸ Ὀστροβον μίαν πυκνὴν ἔκτασιν ἀπὸ σχοίνους. Δοιπὸν, αὐτοὶ οἱ σχοῖνοι ἐφαίνοντο μαῦροι, δυνατοί, εὖρωστοι, σχεδὸν ἀπειλητικοί, πυραμιδες ἀπὸ ὄπλα εἰς τὴν ἀκρὴν τῶν ὁποίων τὸ πράσινον ἔπαρνευ ἀστραπῆς ἀτσάλινης λόγχης.

Ὅτε οἱ ποταμοὶ της ὁμοιάζουν μὲ τοὺς δικούς μας. Προνομιούχος ἄλλως τε εἰς νερὸ ἡ Μακεδονία, βρέχεται ἀπὸ παντοῦ, διαρρέει εἰς καταρράκτας, συγκεντρώνεται εἰς λίμνας, πυκνώνεται εἰς μεγάλα κύματα νεροῦ, τὰ ὁποῖα καταβαίνουν ἀργὶ καὶ ἀθουρῶως πρὸς τὴν θάλασσαν. Μυστικὴ κατεργασίη ἐπὶ ὀλόκληρον τὸ ἔτος φιλτράρει τὰ χιόνια τῶν βουνῶν, τὰ ὑγροποιεῖ καὶ ἀνοίγει τὰς ἀοράτους πηγὰς τῆς γῆς.

Ὁ Ἀξιὸς κυλᾶ ἐλαφρὸς καὶ εὐκίνητος μέσα ἀπὸ τὰ λεπτὰ καλάμια τὰ ὁποῖα σφυρίζουν εἰς τὸ διάβα του ἓνα σφύριγμα ρυθμικόν, ὡς νὰ θέλουν νὰ τοῦ κανονίσουν τὸ κύλισμα. Ἐνα Ἀλιάκμονα δὲν τὸν ἔχομεν στὴν ἄλλην Ἑλλάδα. Τὶ ἔχει ξεχωριστὸν αὐτὸς ὁ ποταμὸς, δὲν μπορῶ ἐδῶ νὰ προσδιορίσω. Ἀλλὰ ἔχει κατὰ τὴν δικὴν του.

Καὶ τέλος ἡ λίμνη τοῦ Ὀστροβου δὲν εἶνε ὁμοία μὲ καμμίαν ἄλλην. Τὴν εἶδα πρὸς τὰ ξημερώματα, ὅταν τὴν ἀσήμωνεν ἡ πανσέληνος, καὶ τὴν εἶδα καὶ τὸ μεσημέρι, ὅταν τὴν ἐχρῶσεν ὁ ἥλιος. Μεταξὺ αὐτῶν τῶν δύο πολυτίμων μετάλλων, τὸ νερὸ διεισφέρει μίαν περιέργων πυκνότητα νεκρᾶς γαλαζόπετρας, νεκρᾶς ὅμως κατ' ἐπιφάνειαν, ἀλλὰ μέσα ἀπὸ τὴν ὁποίαν πάλ्लεται ἡ ζωὴ. Εἰς τὰ παράλια της οὔτε καλάμια, οὔτε πρασινάδα καμμία, ἀλλὰ οὔτε ἡ λεπτὴ Ἰσπανικὴ νταντέλλα ποῦ σχηματίζει ἡ θάλασσα εἰς τὰ Ἑλληνικὰ παράλια. Μεγάλαι δυναταὶ γραμμαῖ, τραβηγμένα ἀπὸ ἓνα γερὸν σχεδιαστὴν. Καὶ μέσα εἰς αὐτὴν τὴν ἐπιβλητικὴν αὐστηρότητα, ἡ κομψὴ χάρις ἐνὸς λεπτοῦ, εὐθραύστου, γοργοῦ, εὐγράμμου μουζόλου.

Ὅταν ἐπεστρεψα εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, ὁ ἴδιος ποῦ μοῦ τὴν εἶχε συστήσει ὡς Ἑλβετίαν μὲ ἠρώτησεν:

—Ἐ; Δὲν εἶχα δίκην; Δὲν εἶνε Ἑλβετία;

—Καθόλου, τοῦ εἶπα. Ἑλβετία δὲν εἶνε. Εἶνε κατὰ καλλίτερον. Εἶνε Μακεδονία.

Γ. Τ.

ΕΙΣ ΤΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΩΝ ΒΕΝΙΖΕΛΩΝ

Περὶ γοργόφτερο ἀετὸ τῶν νοῦ σου ἡ γληγοράδα
Κ' ἡ λάμψι του σκορπᾶζωῆ καὶ φῶς εἰς τὴν Ἑλλάδα.
Μ' ἐσένα ἡ μαρμαρόκτιστη Ἀθήνα πάλι τώρα
Γίνεται πρώτη, ξακουστὴ καὶ δοξασμένη χώρα.
Βύζαξες γάλα λιουταριῶν εἰς τὰ βουνὰ τῆς Κρήτης.
Κι' ἀντρεωμένο σ' ἔκαμε ὁ γέρο Ψηλορείτης.
Κι' ὅπου τὸ πόδι σου βαρὺ κι' ἀσάλευτο πατήσης
Σκορπιζεις φλόγες καὶ φωταῖς, σ' Ἀνατολὴ καὶ Δύση.
ΜΙΛΙΤΙΑΔΗΣ Ι. ΔΑΣΚΑΛΑΚΗΣ

ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ

Ἀγαπητὴ Ἰσπανίε!

Ἐκ τῆς πενιχρᾶς μου συλλογῆς δημοτικῶν ἀσμάτων, ἀποσπῶ χάριν τῆς «Ἑλληνικῆς Ἐπιθεωρήσεως» τὸ τραγοῦδι τῆς Καταιρίνας, καὶ τὸ ἀποστέλλω ἔτι μόνον διότι δὲν ἔχει δημοσιευθῆ μέχρη τοῦδε ἀλλὰ καὶ διότι εἶναι πρόσοθετος ἱστορικὴ πηγὴ διαιωνίζουσα φρικτὴν δουλαγωγίαν διαπραχθεῖσαν φθίνοντος τοῦ 1822 ἀπὸ Τουρκοαφραϊτικῶν.

Καὶ ἱστορικῶς εἶναι ἡκριθωμένον καὶ ἡ ζῶσα ἐπιθεωρήσεως ἐν Σαρανταπήγῳ καὶ ἐν Στομίῳ τοῦ δήμου Εὐρωστίνης καὶ Καρυᾶ τῶν Τρικάλων διασώζει, ἐπι Τρισχιλίου Τουρκαλθανοὶ τὰ μόνα λείψανα τῆς μεγάλης στρατιᾶς τοῦ Μαχμούτ Πασᾶ τῆς Δράμας φθίνοντος τοῦ 1822, ἐδεύοντα ἐκ Κορίνθου πρὸς τὸ Αἴγιον καὶ τὰς Πάτρας, καὶ διανοκτερεύσαντα ἐν Καμαρίῳ, ἐπέπεσαν ὡς γῦπες κατὰ τῶν ἐν τῷ χωρίῳ «Στόμιον» ἀμερῆμων παραχειμαζόντων κατοίκων τοῦ χωρίου Σαρανταπήγου, ἐξ οὗ κατήγετο ἡ περιχαλῆς Καταιρίνα Παναγιώτη Ξεριᾶ ἢ Μέχλερη, ἥτις δουλαγωγουμένη παρὰ τὰ Μαῦρα Λιθάκια τῆς Ἀκράτας, ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν διὰ τὰ πνιγῆ, καὶ ἐκεῖ ἐφρονέθη παρὰ τῶν Ἑλλήνων, οἵτινες ἀνέκοψαν τὴν πορείαν τῶν Τουρκαλθανῶν, διότι οἱ Ἕλληνες ἐπροτίμησαν τὸν θάνατον ἀντὶ τῆς δουλαγωγίας.

Δυνατὸν νὰ ἀπορήσητε Δνίς, διὰ τίνα λόγον ἀπασχολῶ τὸν ἄνθρωπον τῆς φίλης «Ἑλληνικῆς Ἐπιθεωρήσεως», μετὰ προσθηκῶν αἰτινες προσδιάζουσιν εἰς ἴδια Λαογραφικὰ περιοδικὰ, ἀλλὰ ἐπιχειμένης τῆς δημογραφίας αὐτονομῆς Ἀθηνῶν—Τουρκαφραϊτικῶν ἀκριβέστερον, οἱ δημιουργοὶ τοῦ τοιοῦτου θηριοτροφείου ἀπὸ Βόας συσφιγκτικῆς καὶ Ἐχίδνας, προπαρασκευάζουσιν ὡς διηγετικὴ βορᾶν τούτων καὶ πολλὰς ἑκατοντάδας χιλιάδων Ἑλλήνων τῆς Ἠπείρου ὡσεὶ μὴ ἐπήρουν ἐπὶ τρεῖς αἰῶνας παρὰ Τουρκαλθανῶν κυρίως καὶ κατὰ πολλῶν ἑκατομμυρίων Ἑλλή-

ΣΤΙΣ ΦΙΛΗΘΡΩΠΕΣ ΚΥΡΙΕΣ

(Ἀφιερῶται εἰς τὰς εὐγενεῖς Νοσοκόμους κυρίας τοῦ Νέου Πολιτικοῦ Νοσοκομείου)

Εἶναι πικρὰ τὰ δάκρυα
Ποῦ τρέχουν ἀπ' τὰ μάτια
Γιατὶ τρυποῦνε τὴν καρδιά
Τὴν κάνουνε κομματία.

Κ' εἶναι γλυκὰ τὰ δάκρυα,
Κι' ὁ Κόσμος ὅλος ξέρει,
Ὅπου τὰ σβύνει ἕνας παλμός
Καὶ τὰ σφουγγαίει ἕνα χέρι.

Σ. ΜΑΤΣΟΥΚΑΣ

νων διαπραχθεῖσαι ἐρημώσεις, δουλαγωγίαι, δημεύσεις, μειοφωνίαι καὶ ἐξισλαμίσεις.

Παραθέτων τὸ ἄσμα, σιγῶ μετὰ πλήρους πεποιθήσεως, ἐτι: τὸ 1913 ἔσὺγχρονος Πραμηθεὺς Δεσμώτης, ἡ Ἠπειρος, θὰ εἶναι Ἐλευθέρα.

Νὰ ἦταν ἡ ἡμεῖς βροχερὴ κα' ἡ νύκτα ποντισμένη
Ποῦ βύλλαν Τούρκου τὴ βουλή πέρα γιὰ νὰ περάσουν

Νύχτα σελῶνον τ' ἄλογα, νύχτα τὰ καλλιγόνων

Νύχτα περῶν τὴ Φόνησσα καὶ τὸ θολὸ ποτάμι

Στὸ Στόμι ξημερώσανε, στὴς χλιβεραῖς καλύβαις

Πῆσαν γυναικες μὲ παιδιὰ, γυναικες μὲ τοὺς ἄνδρες

Πῆσαν τὴ βρονκολόπουλλα, ποῦ φύλαγαν τὰ βόδια

Πῆσαν ἄσπρα, πῆσαν φλωριά, πῆσαν μαρογαϊτιάου,

Πῆσαν τῆς Παναγιώτινας τὴ δόλια Καταιρίνα

Μὲ τὰ μαλλάκια ξέπλεγα, σ' τῆς πλάταις τῆς ἡμιμένα

Κι' ὁ Τούρκος ποῦ τὴ σκλάβωσε γλυκὰ τῆς κουβεντιάζει

— Περβὰτ' ἀστοί, περβὰτ' ἀγγί, περβὰττει νηὸ φεγγαί,

Νὰ πᾶμε σ' τὴν Ἀρβανιτιὰ καὶ σ' τ' Ἀρβανιτοχώρι

Νὰ κάμης Μπέη Πέθηρὸ καὶ τὸ Μπερόπουλλ' ἄντρο

— Κάλλιο νὰ ἴδω τὸ αἶμά μου, σ' τὴ γῆς νὰ κοκκινήσῃ,

Παρὰ νὰ ἴδω τὰ μάτια μου, Τούρκος νὰν τὴ φιλήσῃ,

Γλυτώσατε μ' ἀδελφοῦμαι μου ἀπ' τῶν Τουρκῶν τὰ χέρι

Μὴ μπιταριά τῆς γρίζανε, τὴν παίρνει σ' τὸ κεφάλι

Κολεμπιστάδες βύλλανε, τὴν βγύλλαν πεθαμένη.

Ι. Π. ΣΤΑΜΑΤΟΥΛΗΣ

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1912

Ἀπο Τὸν Πόλεμον

Ἡ μάχη τῶν Γενιτσῶν.*

Τοιοῦτρόπως τὴν πρωίαν τῆς 2 Νοεμβρίου, ἐνῶ ἡ βροχὴ ἐξηκολούθει ἀπαύστως καὶ ἀμειλίχως, αἱ δύο στρατιαὶ ἐνισχυθεῖσαι ἐπανελάμβανον τὴν μάχην. Οἱ Τούρκοι ἀντεπετέθησαν μετ' ἀποφασιστικότητος, ἀφήσαντες τὰ ἐχυράματά των ὅπως ἀπαυθῆσαν τοὺς εὐζώνους, οἱ ὅποιοι προὔχοντο μετὰ τὰς λόγχας, ἀλλὰ τὸ εὐστοχον καὶ συνεχές πῦρ τοῦ Ἑλληνικοῦ πυροβολικοῦ καὶ τῶν μηχανοκίνητων ἐπέφερε τισαύτην θραῦσιν, ὥστε οἱ Τούρκοι ἀμέσως ἠναγκάσθησαν νὰ σταματήσουν καὶ εἶτα νὰ ὑποχωρήσουν. Μόνον μετὰ τρεῖς ὥρας οἱ Ἕλληνες ἦσαν κύριοι ἔλων τῶν ἐχθρικών θέσεων. Οἱ εὐζῶνες, μετὰ ἰσχυρὴν θυμασίαν ἐφθασαν μέχρη κάτωθεν τῶν ἐχθρικών τηλεβόλων. Οἱ Τούρκοι δὲ ὑπὸ πανικοῦ καταληφθέντες ἤρχισαν νὰ τρέπωνται εἰς φυγὴν ἀτακτον, ἐγκαταλιπόντες σχεδὸν ἔλον τὸ πυροβολικὸν αὐτῶν, τὰ πολεμοφόδια καὶ τὰ προσωπικὰ των ἐφόδια. Διερχόμενοι δὲ τὴν χώραν ὅπως σωθῶσι διέσπειραν τὸν τρόμον μεταῦ τοῦ Χριστιανικοῦ πληθυσμοῦ, ὅστις ἐκλειδώθη μέσα εἰς τὰς οἰκίας ἐνῶ οἱ Μουσουλμάνοι ἐφευγον μετὰ τοὺς στρατιώτας.

Τὴν μεσημέριαν ὁ Ἑλληνικὸς στρατὸς ἐκυρίευσεν τὰ Γενιτσῶν, ἐνῶ οἱ Τούρκοι ἐξηκολούθησαν τὴν ἀτακτον φυγὴν. Ἐὰν ἡ βροχὴ καὶ ἡ ἀντίστασις ἦν συνήθησαν ὅπως σώσει τὴν γέφυραν ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Δουβία δὲν εἶχον ἐπιεραδύνη παρὰ τὸ Πλατὺ, τὰς πολεμικὰς ἐπιχειρήσεις τῆς ἐσθῆδος μεραρχίας τῆς ἀποτελούσης τὴν προφυλακὴν, οἱ Τούρκοι θὰ εἶχον ἀποκεκομμένην τὴν ὑποχώρησιν καὶ θὰ ἐκυκλοῦντο ἔλοι.

Καὶ τὴν φορὰν δὲ ταύτην οἱ Τούρκοι ἔσχον τὸ εὐτύχημα νὰ σώσουν τὸ κύριον σῶμα, ἀλλὰ περὶ τοὺς χιλίους, οὗς κατέφθασεν τὸ ἱππικόν, συνελήφθησαν αἰχμάλωτοι.

Αἱ ἀπώλειαι τῶν Ἑλλήνων αἱ συμῆσαι σχεδὸν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς πρώτης ἡμέρας ἀνήλθον εἰς χιλίους νεκρούς καὶ τραυματίας. Οἱ Τούρκοι ἔσχον πλεον τῶν χιλίων νεκρῶν. Αὐτὴ ἡ δευτέρα ἡμέρα τῶν Τούρκων εἶνε ἴση, ὡς βεβαίον οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ ἐπιτελείου πρὸς τὴν τοῦ Στρανταπόρου.

Ἐξακολουθοῦντες τὸν δρόμον μας εὐρίσκομεν πανταχοῦ βλήματα ἐγκαταλειμμένα. Ἀπὸ τῆς Ἐλασσῶνος μετὰ τοῦ σημείου τούτου εἶδομεν διεσκορπισμένας κατὰ μήκος τῆς ὁδοῦ τοὺλάχιστον δισχιλίαις ἐδίβας, μὴ ἐκραγείσας, προφανῶς δὲ ριφθείσας χαμαί, ὅπως διευκολυνθῆ ἡ φυγὴ. Παρὰ τὸ χωρίον δὲ Ἀποστόλη εὐρέθησαν διάφορα πτώματα στρατιωτῶν καὶ μερικῶν ὀθωμανιδῶν. Φαίνεται ὅτι οἱ φυγάδες τῶν Γενιτσῶν συνεκρούσθησαν κατὰ τὴν νύκτα μετὰ ἄλλους Τούρκους, οἱ ὅποιοι ἔτραχαν πρὸς ἐνίσχυσιν καὶ ἐκλήφθησαν ὡς Ἕλληνες. ἐγένοντο δεκτοὶ διὰ πυροβολισμῶν, ἀφῆκαν δ' οὕτως ἐπὶ τοῦ ἐδάφους στρατιώτας καὶ χωρικοὺς, οἱ ὅποιοι εἶχον ἐνωθῆ μετ' αὐτῶν κατὰ τὴν φυγὴν.

Ὅταν ἐφθάσαμεν ἐπὶ τόπου, εὕρομεν τὰ Γενιτσῶν καίοντα εἰς διάφορα σημεία. Εἶναι οἰκίαι τῆς Τουρκικῆς συνοικίας, αἱ ὅποιοι καταστρέφονται. Μερικὰ πτώματα εἶναι ἀκόμη εἰς τὰς ὁδοὺς, ἀλλὰ δὲ καίονται μεταῦ τῶν εἰσιπίων. Οἱ κάτοικοι διέρχονται ἀδιάφοροι ἐν μέσῳ μεγάλου τρόμου, δι-

* Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου.

γούονται δὲ ὅτι μέλις εἰσηλθὸν τὰ Ἑλληνικὰ στρατεύματα εἰς Γενιτσῶν, ἀπὸ τὰς οἰκίας τῆς Τουρκικῆς συνοικίας ἐρρίφθησαν πολλοὶ πυροβολισμοί, οἱ ὅποιοι ἐφόνευσαν δεκά στρατιώτας καὶ ἑξ χριστιανούς. Τότε ὁ λαὸς ἐξαγριωθείς καὶ καταλθὼν ἐκ τῶν ἐγγύς λόφων, εἰς οὗς εὐρίσκονται ἡ Ἑλληνικὴ καὶ ἡ Βουλγαρικὴ συνοικία, ἤρχισεν νὰ καίῃ καὶ νὰ καταστρέφῃ τὰς οἰκίας τῶν Μουσουλμάνων οἱ ὅποιοι ἐν τῷ μεταῦ εἶχον τραπῆ εἰς φυγὴν.

Κατὰ τὴν νύκτα ἡ Τουρκικὴ συνοικία ἔχει μίαν ὄψιν ἀπαισίαν μετὰ τὰς ἐρημικὰς λάμψεις τῆς. Συχνοὶ πυροβολισμοὶ ἀκούονται καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις χωρὶς νὰ ἐνοηταῖ ὁ λόγος. Ἐπὶ τῶν λόφων δὲ ἔπου ἐξετυλίχθη ἡ μάχη, διάφοροι σκιαὶ πλανῶνται. Εἶναι ἄνθρωποι, οἱ ὅποιοι σκάπτουν λάκκους καὶ θάπτουν τὰ πτώματα. Κατὰ παράδοσον σύμπτων αἱ μάχαι ἔλαβον χώραν μεταῦ διαφόρων χριστιανικῶν καὶ μουσουλμανικῶν κοιμητηρίων.

Σήμερον τὴν πρωίαν ὁ Πρίγκηψ Διάδοχος μετ' ἔλον τὸ ἐπιτελεῖόν του ἀφῆκε τὰ Γενιτσῶν διευθυνόμενος πρὸς τὸ Κιργιζαὶρ παρὰ τὸν ποταμὸν Βαρδάρ. Ἐπιστρέφοντες οὕτω εἰς τὴν πρώτην ἡμῶν θέσιν. Φαίνεται, ὅτι αἱ γέφυραι ἐπὶ τοῦ Βαρδάρ εὐκλῶς ἐπεδιωρθώθησαν.

Ἄς ἐλπίσωμεν ὅτι θὰ τὰς διέλθωμεν χωρὶς καμμίαν δυσκολίαν καὶ θὰ εὐρεθῶμεν ταχέως εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, ἔπου θὰ παύσῃ ἴσως ἡ σκληρὰ, αἰματηρὰ καὶ ἀδιάκοπος αὕτη πάλη.

Ὁ σιδηροδρομικὸς αὐτὸς σταθμὸς ὁ ὄσημος μετὰ πρὸ τινος, προσέλαβεν ἤδη ἐξαιρετικὴν σημασίαν. Εἶναι τὸ κέντρον τῆς ὑπηρεσίας τῶν τραίνων τῆς Ἑλληνικῆς Μακεδονίας. Καὶ τὸ ἀπόγευμα τῆς χθές, ἔσαν ἐπανῆλθον ἐδῶ, ὁ σταθμὸς ἀντήχει ἐκ ζωηρῶν ζητωκραυγῶν. Οἱ στρατιῶται εἶχον συναθροισθῆ περὶ τοῦ τραίνου, ὅπου μετέφερε τὸν Βασίλεα Γεώργιον. Ὁ Ἕλληνας Μονάρχης περικυκλούμενος ἀπὸ τοὺς πρίγκηπας Κωνσταντίνου, Γεώργιον, Νικόλαου, Ἀνδρέαν καὶ τὸν υἱὸν τοῦ Διαδόχου Γεώργιον, ἔστη ἐπὶ μακρῶν συνδιαλεγόμενος μετὰ τοῦ ἐπιτελείου, περιπατῶν ἐπὶ τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς, σταματῶν δὲ συχνὰ ὅπως ἐρωτᾷ τοὺς στρατιώτας. Πρὸς τὸ ἐσπέρως δὲ ἐπανῆλθον εἰς τὴν Βέρρορειαν.

Χθὲς εἶμεθα ἀπηλπισμένοι διὰ τὴν σιδηροδρομικὴν γέφυραν ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Βαρδάρ. Διὰ τὰ βεβαιωθῶμεν μετέδημεν μετὰ ἄλλους συναδέλφους μετὰ τῆς γεφύρας. Ἐνας λόγος μηχανικοῦ εἰργάζετο ἤρως ὅπως ἐπανορθώσῃ τὰς ἐλαφρὰς ζημίας, ἃς ὑπέστη ἐκ τῆς ἐκρήξεως τῆς δυναμιτίδος ἡ μεγαλοπρεπὴς γέφυρα, ἡ ἔχουσα μήκος 200 περὶπου μέτρων. Μέλις θὰ περπατῆ ἡ ἐργασία τοῦ μηχανικοῦ σώματος, ὁ στρατὸς θὰ δυναθῆ νὰ διέλθῃ.

Οἱ Τούρκοι ἐγκατέλειψαν τελείως τὴν ἀμυναν τοῦ Βαρδάρ. καταφυγόντες πρὸς τὴν Θεσσαλονίκην. Ἐν Ἑλληνικῶν ἀπόσπασμα τὸ ὅποιον ἐξετέλεσε μίαν ἀναγνώρισιν κατὰ τὰς πρώτας ὥρας τῆς πρωίας δὲν εὐρε κατέν ἴχνος ἐχθροῦ. Ἄς ἐλπίσωμεν ὅτι θὰ φθάσωμεν ταχέως εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, διότι ὁ ψυχρότατος καιρὸς ἀπειλεῖ ἐκ νέου βροχῆν.

Ἐν ᾧ ἐπιστρέφοντες ἀπὸ τῆς ἐπίσκεψίν μας ἐκ τῆς γεφύρας, συνηνήθημεν μετὰ δύο ἀστούς συνοδευόμενους ἀπὸ ἕνα στρατιῶτην. Μετὰ ἐκπλήξιν μαυθάνομεν, ὅτι προέρχονται ἐκ Θεσσαλονίκης. Εὐχαρίστως ἀνέλαβον τὴν λεπτήν ἀποστολήν νὰ εἰδοποιήσουν τὸν ἀρχιστράτηγον ὅτι οἱ Τούρκοι εἶναι ἀνίκανοι ν' ἀμυνθοῦν καὶ ὅτι ἡ πόλις ἀναμένει ἐναγώνως τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς.

ΜΙΑ ΞΕΛΙΣ ΤΩΝ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΑΧΩΝ

Εἰς τὴν γιγαντομαχίαν, ἣ ὁποία εἰς μίαν μεγάλην ἔκτασιν χιλιόμετρων διεξάγεται χάριν τῆς ἐλευθερίας ἐπάνω εἰς τὰ ὑψηλὰ βουνὰ τῆς Ἡπείρου, ἔχει τὴν ἐκλεκτὴν θέσιν τῆς καὶ ἡ Κύπρος, ἡ Μεγάλη ἑλληνικὴ Νῆσος τοῦ ἀνατολικοῦ βάρθους τῆς Μεσογείου.

Καὶ χρῆμα καὶ αἷμα ἀφθονον προσέφερον εἰς τὸν ἀγῶνα ἡ Μεγαλόνησος σεμνὰ καὶ ἀθόρυβα, ὅπως σεμνῆ καὶ ἀνευ ἐπιδείξεως ὑπῆρξε μέχρι σήμερον ὀλη ἢ

Ο κ. ΕΥ. ΚΑΤΖΗΪΩΑΝΝΟΥ

Βουλευτὴς Κύπρου ἀληθοῦς κατὰ τὴν μάχην τοῦ Προφήτου Ἠλίου.

ἐκδήλωσις τοῦ θετικοῦ πατριωτισμοῦ τῆς, μετὰ τὸν ὅποιον ἐξέπληττε καὶ ἡμετέρους καὶ ξένους.

Ἄνθρωποι τῶν γραμμάτων καὶ ἀνθρωποι τοῦ πλοῦτου, ἐπιστήμονες, σπουδασταί, κυβερνητικοὶ ὑπάλληλοι, ἐπαγγελματίαι, ἐγκατέλιπον τὰς θέσεις των, τὰς ἀναπαύσεις των, τὰς οἰκογενεῖας των, ἀφῆκαν τὴν ὡραίαν Νῆσον των, ἔπου αἱ ἀπαισιότεις τῆς Τουρκικῆς τυραννίας δὲν εἶχαν χῶρον, καὶ ἔσπευσαν νὰ ἀποθάνουν μαχόμενοι διὰ τὴν Πατρίδα.

Εἰς οὐδεμίαν ἴσως ἄλλην ἑλληνικὴν χώραν ἢ ἐθνικὴ ἰδέα καλλιεργεῖται τόσον καθαρὰ καὶ εὐρεῖα

ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς φυλετικῆς ἐνότητος καὶ τοῦ πολιτικοῦ Μεγαλείου τοῦ Ἔθνους, ὅσῳ ἐν Κύπρῳ.

Ἄλλ' ἔτι υπερβάλλει εἰς αὐτὴν ἡ συμμετοχὴ τῶν πολιτευομένων εἰς τὸν ἀγῶνα.

Χάρις εἰς τὴν αὐτὴν ἀντίληψιν καὶ τοιοῦτον πατριωτισμόν, ἔσχομεν καὶ τὴν υπερτάτην ἐκδήλωσιν τῆς κυπριακῆς φιλογενεῖας εἰς τὰ πρόσωπα τοῦ Κυρίου Βουλευτοῦ Χατζηγιωάννου καὶ τοῦ Κυρίου Δημάρχου καὶ πρώην Βουλευτοῦ Σάωζου, οἱ ὅποιοι ἔσπευσαν ἐκ τῶν πρώτων εἰς τὸ ἐθνικὸν σάλπισμα καὶ ὡς ἀπλοὶ στρατιῶται, καὶ ἀφανεῖς, ἔδειξαν ὅτι ἠσθάνοντο τὴν ἀφραστον εὐχαρίστησιν καὶ τὴν τιμὴν, ἔτι ἐγένοντο ὑπερασπιστὰς τῆς Μεγάλῃς Ἑλλάδος τὴν ὁποίαν ἐνέκλειεν ἡ ψυχὴ των.

Ἡ 6 Δεκεμβρίου εἶναι ἰδιαίτερος ἱστορικὴ ἡμέρα διὰ τὴν Κύπρον. Κατ' αὐτὴν βλέπομεν τὰ ἐκλεκτὰ τέκνα τῆς ἱστορικῆς Μεγαλόνησου προκινδυνεύοντα ἐπὶ τοῦ πεδίου τῶν μαχῶν καὶ ποτίζοντα διὰ τοῦ πολυτίμου αἵματός των τὴν πολυστένακτον ἠπειρωτικὴν γῆν. Ὁ Σάωζος ἐφρονεῦθη καὶ ὁ Χατζηγιωάννου ἐπληρώθη. Ἀλλὰ καὶ ὁ φρονεθεὶς καὶ ὁ πληρωθεὶς ἔπεσαν, ἀφοῦ ἐξεπλήρωσαν τὸ καθήκον των, ὅχι ὡς κοινῶς λέγεται, «μετὰ γενναϊότητος», ἀλλὰ ἀφοῦ ἐπολέμησαν ὡς ἄνδρες, ὁρμητικοί, θαρραλέοι, καὶ ἀφοῦ ἐξεδίωξαν καὶ συνέτριψαν μετὰ ἐκλεκτῶν στρατιωτῶν τὸν ἐχθρόν, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἀποτολήμῃ νὰ ἀνέλθῃ μέχρι τῶν ὄχρωμάτων των.

Κατὰ τὴν 6 Δεκεμβρίου ὑπερήσπιζον τὴν θέσιν «Προφήτης Ἠλίας». Ἐκεῖ εἶχε τοποθετηθῆ ὑπὸ τὸν γενναῖον ὑπολοχαγὸν Γιώτην ἢ πρώτην διμοίριαν τοῦ τρίτου Λόχου τοῦ Α' Πεζικοῦ Συντάγματος, εἰς τὴν δύναμιν τοῦ ὁποῖου ἀνήκον οὗτοι.

Ἡ θέσις ἦτο λίαν ἐκτεθειμένη καὶ ἐπικίνδυνος. Τοῦτο δὲν διέλαθε τὴν προσοχὴν οὐτε τῶν ἀνδρῶν, οὐτε τοῦ ὑπολοχαγοῦ, ὁ ὁποῖος ἀπ' ἀρχῆς εἶχεν εἰπῆ εἰς τοὺς ἀνδρας του «νὰ ἐπαγρυπνήτε καὶ νὰ ἔχητε θάρρος, διότι, ἐδῶ δὲν εἶναι παιγνίδι».

Ὁ «Προφήτης Ἠλίας» εἶναι εἰς ἀπὸ τοὺς λόφους τῆς ἑλληνικῆς πρὸς τὰ ἀριστερὰ παρατάξεως. Μικρὸς λόφος, ἔχων ἀπέναντι τὴν λοφώδη γραμμὴν τῆς τουρκικῆς παρατάξεως καὶ τὰ τουρκικὰ πυροβολεῖα τοῦ Ἁγίου Νικολάου, πρὸς τὰ δεξιὰ δὲ κάμπον καὶ καὶ εἰς τὸ βάθος αὐτοῦ τὸ περιώνυμον Μπιζάνι.

Κατὰ τῆς θέσεως αὐτῆς πρῶτ' οἱ τοῦρκοι ἤρχισαν τὴν ἐπίθεσιν τὴν 6 Δεκεμβρίου. Τὸ Μπιζάνι μακρόθεν ἔλαθε μέρος. Τὰ τουρκικὰ πυροβολεῖα τοῦ Ἁγ. Νικολάου ἐπίσης. Τοπομαχικὰ, ταχυδῶλα, πολυδῶλα, μυδραλιοδῶλα, ἔλα ἐδόνουν δαιμονιωδῶς τὴν ἀτμόσφαιραν, διευθύνοντα τὰς βολὰς των κατὰ τῆς μικρᾶς θέσεως τοῦ Προφήτη Ἠλίου, ἔπου οὐδὲν ἀτυ-

χῶς ἑλληνικὸν πυροβόλον ὑπῆρχε διὰ νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὴν τόσῃν ἀπειλήν. Κρατῆρες ἠφαιστείου ὑψοῦντο ἐκεῖ ὅπου ἐξερρήγγοντο αἱ μεγάλαι ὀβίδες. Ἀνθρώπινα κορμιά διεμελλίζοντο ἐκεῖ ὅπου αἱ ὀβίδες ἐπληττον. Θυέλλα ὀργῆς καὶ καταγίγς θανάτου ἐμαίνετο κατὰ τοῦ τόπου, τὸν ὅποιον ἐφύλαττον οἱ ὀλίγοι ὑπερασπισταί.

Ἄλλ' οἱ ἄνδρες ἔμενον εἰς τὰς θέσεις των καὶ ἀπήντων μετὰ πυρὰ μάνλιχες μόνον εἰς τὴν τόσῃν λυσσαλέαν ἐπίθεσιν τοῦ ἐχθροῦ.

Ὁ ἀγγλος ἐθελοντὴς Newbold, ἀνταποκριτὴς τῶν «Ἡμερησίων Νέων», ἀνήκων εἰς τὴν διμοίριαν, ἀναρριχάται εἰς ἓν ὕψωμα καὶ ὀπισθεν μίας μεγάλης πέτρας πυροβολεῖ μετὰ δὴν τὴν ψυχραιμίαν τους Καὶ ἀκούεται ἡ φωνὴ τοῦ Ὑπολοχαγοῦ «μπράβο Newbold».

Ἡ ἐπίθεσις τῶν τουρκικῶν ἐξακολουθεῖ μετατρεπομένη βαθμηδὸν εἰς πραγματικὴν ἐφοδόν. Ὁ Γλυκοφρύδης καὶ ὁ Καμπᾶς, γενναῖοι στρατιῶται, ἀκούονται φωνάζοντες, ὅτι οἱ τοῦρκοι μᾶς ἐπήρασαν ἀπὸ τὰ πλάγια». Πράγματι δὲ πρὸς τὰ δεξιὰ, ὅπου ὁ κάμπος καὶ ὅπου δὲν ὑπῆρχε πολλὴ προφύλαξις ἐκ μέρους τῶν ἰδικῶν μας, διότι δὲν ὑπῆρχεν ἀπέναντι τουρκικὴ παράταξις, οἱ τοῦρκοι ἔκαμαν πλαγισμόν. Ἐνῷ ἀπησχόλουν κατὰ μέτωπον τὴν ἑλληνικὴν διμοίριαν, ἄλλοι ἐπήρασαν τὰς κλιτύς τοῦ δεξιῦ μέρους τοῦ λόφου, ἀποκρυπτόμενοι καὶ ἀπὸ τὸ ἐκκλησιδίου τοῦ Προφήτη Ἠλίου, τὸ ὅποιον ὑψοῦτο πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνον.

✱

Ὁ ὑπολοχαγὸς τότε διατάσσει «ἐφ' ὄπλου λόγχῃ» καὶ μετὰ δύο δυνατὰ λόγια θερμεύει τοὺς ἀνδρας του. «Παιδιά, λέγει, ἔσοι εἶνε τίμιοι στρατιῶται θὰ κάμουν τὸ καθήκον των». Αὐτὸ ἤρκεσεν. Οἱ τολμηρότεροι ὁρμῶν πρὸς τὸ μέρος ποῦ ἀνήρχοντο οἱ Τοῦρκοι. Ὁ ἐχθρὸς εὐρίσκετο πλησίον εἰς τὰ προχώματα. Ὅποια λύσσα καὶ ὅποια ἀνδρεία τότε. Ὁ Σάωζος καὶ ὁ Χατζηγιωάννου ἐκ τῶν πρώτων προέταξαν τὰ στήθη των διὰ νὰ ἀνακόψουν τὴν ὁρμὴν τοῦ ἐχθροῦ. Ὁρῆοι ἐπολέμουν σημαδεύοντες καλὰ διὰ νὰ μὴ πηγαίνῃ ἄδικα τὸ βόλι. Αἱ σφαῖραι ἐσύριζαν περὶ τῶν διατρυπώσαι τὰ ἐνδύματά των. Ἀδιάφορον. Ὁ Σάωζος ἤκούετο φωνάζων μετὰ προφανῆ αὐταρέσκειαν: «πάει κι' αὐτός, πάρ' τον κι' αὐτὸν κάτω, κύριε Λοχαγέ». Ὁ Χατζηγιωάννου μετὰ προφανῆ ἰκανοποίησιν ἀνήγγελλε μεγαλοφώνως, ὅτι ἔριψε δύο, πλήξας αὐτοὺς τὸν ἓνα εἰς τὸ μέτωπον καὶ τὸν ἄλλον εἰς τὸ στήθος. Εἰς δεκαπέντε τῶν εὐζώνων, ὁ ὁποῖος συμμαχόμενος ἐκεῖ παρηκολούθει μετὰ τὸ ἔμπειρον μάτι του καὶ τὰς κινήσεις τοῦ πλησιάζοντος ἐχθροῦ καὶ τὰ πυρὰ τῶν ὀλίγων γενναίων ἰδικῶν μας, ἐξέφρασε κατὰ τρόπον ἐμφαντικὸν ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης τὴν ἐπιδοκιμασίαν του, ὁ ἔμπειροπόλεμος αὐτός, διὰ

τὴν μαχημότητα τῶν παιδιῶν τῶν πόλεων. «Μπράβο, μπράβο, παιδί μου, φωνάζει εἰς τὸν Χατζηγιωάννου, καλὰ ἐβάρεσες τὰ σκυλιά· σὲ εἶδα». Καὶ σπεύδει καὶ τοῦ χαιδεύει τὸν ὦμον. Νέα ἐνθάρρυνσις καὶ νέα ὁρμὴ τότε. Μία ἀντεπίθεσις ἐπακολουθεῖ. Οἱ ἡμέτεροι μετὰ ἐφ' ὄπλου λόγχῃν ὁρμῶν κατὰ τῶν ἐχθρῶν, οἱ ὅποιοι ἐπέμενον ἀκόμη νὰ καταλάβουν τὰς ἑλληνικὰς θέσεις. Τρομερὰ στιγμή! Ἄγρια πάλη σώματος πρὸς σῶμα. Οἱ ἐχθροὶ κάμπτονται. Ὁρμῶν εἰς τὴν κατωφέρειαν πρὸς φυγὴν. Κυλίζονται ἐπὶ τῶν κλιτύων τοῦ λόφου ἀπὸ τὰς σφαίρας τῶν ἰδικῶν μας. Ὅλος ἐκεῖ ὁ τόπος ὁ μεταξὺ τῶν ἑλληνικῶν καὶ τουρκικῶν θέσεων σίτίζεται ἀπὸ τουρκικὰ πτώματα.

Συντελεῖται ὅμως συγχρόνως μεγάλη καταστροφὴ καὶ εἰς τοὺς ἡμετέρους. Ἀπὸ τὸ Μπιζάνι καὶ ἀπὸ τὰ πυροβολεῖα τοῦ Ἁγίου Νικολάου βάλλων λυσσαδῶς μετὰ δὴν τῶν εἰδῶν καὶ δὴν τῶν μεγεθῶν τὰς ὀβίδας. Τὰ μυδραλιοδῶλα καὶ τὰ πυροδῶλα συμπληροῦν τὴν ἀγρίαν συμφωνίαν τῶν ἐχθρικών βλημάτων, τῶν ἐκρήξεων καὶ τῶν ἤχων. Ὁ λόφος τοῦ Προφήτη Ἠλίου ἦτο ἐπισημασμένος ἀπὸ τὸν ἐχθρόν. Αἱ ὀβίδες ὄργωναν τὴν γῆν τοῦ λόφου. Κατέθραυον βράχους. Κατέστρεφον κορμιά.

Αἱ σφαῖραι ἐθέριζον. Ἀλλὰ κανεὶς δὲν ἐσκέφθη νὰ ἐγκαταλίπῃ τὴν θέσιν, νὰ ὑποχωρήσῃ πρὸς σωτηρίαν.

Πίπτει ὁ ἐπιλοχαεὺν Ραδοβίτζης, ὁ λοχίας Λουκιανός, ὁ ἀγγλος Newbold καὶ σωρεία ἄλλη ἐκλεκτῶν νέων. Ἀλλὰ πίπτει καὶ ὁ Σάωζος, ὁ ἐκλεκτός τῆς Κύπρου. Πληγώνεται σοβαρῶς ὁ Χατζηγιωάννου. ὁ λατρευτός τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ. Τραυματίζεται καὶ ὁ γενναῖος ὑπολοχαγὸς Γιώτης.

Ἡ Διμοίρις ἀπεδεκατίσθη. Ὅλίγοι ἄνδρες ἀπέμειναν ἀκέραιοι. Ὅταν μετὰ δύο ἡμέρας ἀνεθεωρήθη ὁ ὅλος Λόφος, ἔλλειπον τὰ δύο τρίτα.

Ἡ Ἡπειρωτικὴ γῆ ἐποτίσθη μετὰ τὸ αἷμα ἐκλεκτῶν ὑπάρξεων. Φρονεθέντες καὶ πληρωθέντες ἔπεσαν ἐν τῇ μάχῃ πρᾶγματι ἡρωϊκῶς, ἀτενίζοντες πρὸς τὰ Ἰωάννινα, πρὸς τὴν πόλιν τῶν θυρῶν καὶ καὶ τῶν παραδόσεων, πρὸς τὴν πρωτεύουσαν τῆς Ἑλληνικωτάτης Ἡπείρου.

✱

Ἡ θυσία διὰ τὴν Κύπρον ὑπῆρξε μεγάλη. Προσέφερον ἔτι ἐκλεκτὸν ἐν ἐκλεκτοῖς. Οὕτως ὑψηλὴ ὄφειλε νὰ εἶναι ἡ κυπριακὴ σπονδὴ εἰς τὸν πανελληνιον αὐτὸν ἀγῶνα τῆς φυλῆς. Ὁ Σάωζος ἔπεσον ὑπερασπίζων τὰ ἑλληνικὰ δίκαια. Τὸ τέλος του ὑπῆρξεν ἀντάξιον τῆς δόξης ζωῆς του. Ἐζῆσεν ὡς ἦρος καὶ ἀπέθανεν ὡς ἦρος. Ὅστις ἀποθνήσκει διὰ τὴν Πατρίδα δὲν χάνει τὴν ζωὴν. Ὁ Χατζηγιωάννου ἐπέζησεν ἐκ τύχης. Ἐξῆλθεν ὡς φοινῖξ ἐκ τῆς τέφρας του μέσα ἀπὸ μίαν καταστρεπτικὴν στήλην καπνοῦ, πε-

τρών, χώματος και θραυσμάτων οδίδος, τὰ ἑποῖα τὸν ἐτίναξαν μακρὰν. Ἰσως ἢ Θεῖα Πρόνοια δὲν ἤθελε διπλὴν δοκιμασίαν διὰ τὴν Κύπρον. Ἄλλ' ἀμφοτέρων τὸ χυθὲν αἷμα εἶναι ἢ ἐπίσημος ἐπιβεβαίωσις τῆς ἀναλλοιώτου ἐθνικῆς συνειδήσεως τῶν Κυπρίων. Καὶ οἱ δύο πολιτευόμενοι τῆς Κύπρου προσήλθον εἰς τὸν ἀγῶνα, οὐχὶ ἐν ἑρμῇ καὶ ἐνθουσιασμῷ νεανικῷ, ἀλλ' ἐσκεμμένως, ἐν πλήρει συναίσθησει τῆς ὑψηλῆς ὑποχρεώσεως, ἣν εἶχον, ὡς ἀντιπροσωπεύοντες τὸν Κυπριακὸν Ἀγῶνα, ἀπέναντι τοῦ Ἑθνους. Ἐδοσαν καταπληκτικὴν συνέπειαν εἰς τὰ ἔθνηκον πρόγραμμα των. Τιμὴ καὶ δόξα εἰς τὴν Κύπρον, οἱ ἀναπηδοῦν ἐκ τῶν σπλάγχθων τῆς οἱ ἄνδρες ποῦ γνωρίζουν νὰ γράφουν μὲ τὸ αἷμά των τὴν νεωτέραν ἐθνικὴν ἱστορίαν τοῦ ὄρατου Νησοῦ. Τιμὴ καὶ

δόξα εἰς τὰς πόλεις Λεμεσὸν καὶ Λάρνακα, οἱ τοιαῦτα παραδείγματα ὑψοῦνται ἐν τῇ μέσῃ των μὲ τὴν θυσίαν πολιτῶν των, οἱ ὁποῖοι ἠγάπησαν πολὺ τὴν Πατρίδα καὶ ἔζησαν μόνον δι' αὐτήν.

Ἡ Κύπρος ἄς τοὺς τιμήσῃ μὲ τὴν σεμνότητα καὶ τὴν ἀρετὴν, ἢ ὁποῖα ἀξίζει εἰς ἐξέχοντας προμάχους τῆς Ἐλευθερίας. Εἶναι οἱ πρῶτοι πολῖται τῆς. Καὶ οἱ πρῶτοι νεώτεροι ἡρώες τῆς.

Ἡ ἐλευθέρᾳ ἐδῶ Πατρίδι ἐπεδαψίλευσε τὰ δείγματα τῆς στοργῆς καὶ τῆς ἐκτιμῆσεώς τῆς.

Ἡ δευτέρα Μεραρχία, ἢ ἐπονομασθεῖσα Μεραρχία τῶν Ἀνδρείων ἢ Σιδηρᾶ, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκουν, μετὰ τιμῆς ἀναφέρει τὰ ὄνόματά των.

ΕΦΕΔΡΟΣ

Ἡ ΔΡΑΣΙΣ ΤΟΥ ΓΑΡΙΒΑΛΔΙΝΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ

Εἰς τὴν πολυκλιτικὴν νοσηλεύεται ὁ συμπαθὴς Ταγματάρχης τῶν Ἑλλήνων Γαριβαλδινῶν καὶ Ἐπιτελάρχης τοῦ ὑπὸ τὸν κ. Ρώμιαν Γαριβαλδινῶν Σώματος κ. Δημήτριος Μπαρδόπουλος. Εἶνε γνωστὴ φυσιογνωμία εἰς τὰς τάξεις τοῦ Στρατοῦ ὁ κ. Μπαρδόπουλος. Λόγῳ ἐξαιρετικῆς μορφώσεως καθαρῶς στρατιωτικῆς, λόγῳ ἠθους, λόγῳ χαρακτικῆς καὶ αἰσθημάτων διεκρίνεται μεταξὺ τῶν συναδέλφων του. Ἀντίξοι περιστάσεις τὸν ἔφερον μακρὰν τῶν τάξεων τοῦ Στρατοῦ καὶ ἡ ἀνθρωπινὴ ἀμβλυοπία ἐπέβη τὴν πατρίδα ἐνός ἐκ τῶν πλέον χρησίμων τέκνων τῆς. Οἱ γενναῖοι ὅμως καὶ ἡρωϊκοὶ ἄνδρες, οἱ ἀξιοὶ τῶν τίτλων αὐτῶν, δὲν δεσμεύονται ὑπὸ τῶν τύπων οὔτε παρακωλύονται ἀπὸ ἐμπόδια τὰ ὁποῖα δημιουργεῖ τὸ μῖσος ἢ ἡ ἀδικία καὶ ὀρμητικοὶ καὶ ἀκράτητοι τάσσονται εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς πατρίδος.

Καὶ ὁ κ. Μπαρδόπουλος ἐποφελούμενος τῆς στιγμῆς καθ' ἣν ἡ Ἑλλάς ἐρρίφθη εἰς τὸν μεγάλον ἀγῶνα ἔσπευσε νὰ θέσῃ εἰς τὴν διάθεσίν τῆς τὴν ὑπέροχον στρατιωτικὴν του μόρφωσιν καὶ τὸ ἀκατανίκητον θάρρος του. Κατετάχθη εἰς τὴν φάλαγγα τῶν Γαριβαλδινῶν.

*

Τὸ 1897 τὸ ἀπαισίαις μνήμης ἐκείνου ἔτος ἔχει μικρὰ φωτεινὰ σημεῖα. ἔχει τὸ Δομοκὸν μὲ τοὺς γενναίους Γαριβαλδινούς ὑπὸ τὸν ἡρωϊκὸν Στρατηγὸν τῶν Ριτσιώτην Γαριβαλδινῶν. Τὸ 1912 περιβαλλόμενον ἀπὸ ἀπειρα φωτεινὰ σημεῖα δόξης καὶ τιμῆς δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ὑπερησῇ εἰς τὴν συνέχισιν πολεμικῶν ἀθλῶν τοῦ Γαριβαλδινῶν Σώματος, καὶ ἡ ζῶσα πραγματοποιήσις τῶν ὁραίων αὐτῶν παραδόσεων, ὁ γηραιὸς Στρατηγὸς Γαριβαλδινῶν κατήλθεν εἰς Ἑλλάδα διὰ νὰ τεθῇ ἐπὶ κεφαλῆς τῶν γενναίων του. Ἡ ἀφίξις τοῦ Στρατηγαῦ ἔδοκε τὸ σύνθημα τοῦ συναγεμνοῦ. Ὁ κ. Ρώμας, ὁ ἀρχαῖος συναγιστὴς τοῦ Γαριβαλδινῶν τίθεται καὶ πάλιν ἐπὶ κεφαλῆς τῆς Γαριβαλδινῆς ἐν Ἀθήναις κινήσεως, ἔχων ἤδη παρὰ τὸ πλευρὸν του πολῦτιμον σύντροφον τὸν κ. Μπαρδόπουλον. Κατ' ἀφήγησιν αὐτοῦ τοῦ ἰδίου εὐαρεστηθέντος νὰ παράσῃ ἡμῖν σύντομον περιγραφὴν τῆς δράσεως τοῦ Σώματος τῶν Γαριβαλδινῶν θὰ μεταδώσωμεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας μας ἐνδιαφερούσας λεπτομερείας.

Ο κ. ΜΠΑΡΔΟΠΟΥΛΟΣ

κατετάχθησαν εἰς τὴν Γαριβαλδινὴν φάλαγγα.

Τὴν ἄλλοτε ὅμως αὐτὴν ἀνεπλήρωσεν ἡ πρόθυμος κατὰ τάξεις τῶν Ἑλλήνων. Οὕτως ἀπετελέσθη Σῶμα Γαρι-

βαλδινόν, καθαρῶς ἑλληνικόν μὲ Γενικὸν Ἀρχηγὸν τὸν μεγαλόφρονον Πολιτευτὴν τῆς Ζακύνθου κ. Ρώμαν καὶ μὲ Στρατιωτικὸν Διοικητὴν αὐτοῦ καὶ Ἐπιτελάρχην τὸν κ. Μπαρδόπουλον. Ὁ ἀριθμὸς τῶν καταταχθέντων ἀνήρχετο εἰς 1200 — κατὰ ἱστορικὴν παράδοσιν τοῦ Σώματος — κατήγοντο δὲ οὗτοι ἀπὸ τὴν Λακωνίαν, Μεσσηνίαν, Ζακύνθον, Κύπρον, Κέρκυραν, Ἀθήνας, κ.τ.λ. Διηρθεῖσαν εἰς 6 λόχους διευθυνόμενος ἀπὸ Ἑλληνας Ἀξιωματικούς Γαριβαλδινούς. Ὁ πρῶτος λόχος ἐτέλει ὑπὸ τὴν ἄμεσον διοίκησιν τοῦ κ. Ρώμα. ὁ τρίτος ὑπὸ τὴν ἄμεσον διοίκησιν τοῦ κ. Μπαρδοπούλου. Εἰς τὸ ὑπὸ τὴν Ἀρχηγίαν τοῦ Στρατηγῶν Ριτσιώτη Γαριβαλδινῶν, τοῦ διατενομένου ἀπὸ τὰ πλέον ἀγὰ διὰ τὴν πατρίδα μας αἰσθημάτων, Σῶμα κατετάχθησαν Ἴταλοι καὶ Ἕλληνες διευθυνόμενοι ὑπὸ Ἀξιωματικῶν Ἑλλήνων καὶ Ἴταλῶν. Τὴν Διοίκησιν τοῦ ὅλου Σώματος εἶχεν ὁ υἱὸς του κ. Πιπίνος Γαριβαλδινῶν.

*

Τὴν 26 Ὀκτωβρίου οἱ Ἕλληνες Γαριβαλδινοὶ ἀνεχώρησαν διὰ θαλάσσης εἰς Βόλον μετενεχθέντες ἐκεῖ διὰ δύο ἐπιτεταγμένον ἀμιστοίον. Ἐκεῖθεν διὰ τοῦ Σιδηροδρόμου ἀφίκοντο εἰς Λάρισα ὅπου κατόπιν διαταγῆς ἀνεχώρησαν ἐπυετημένως καὶ μὲ ἀδιύκτονον βροχὴν διὰ Καζακλάρ καὶ μετὸν Τυρνάβου καὶ Μελοῦνας εἰς Τσαρίτσιαν. Νέα διαταγὴ ἐπέβη εἰς τοὺς φέροι μέσον Ἑλασσόνας καὶ Σαρανταπόρου εἰς Σέρβια. Ἐδῶ πρέπει νὰ ἐξαφῇ ἰδιαιτέρως ἡ δράσις τοῦ Σώματος αὐτοῦ. Ἐρθεσαν εἰς Σέρβια εἰς κρίσιμον στιγμὴν συνετεία τῆς ἀτυχησάσης 5ης Μεραρχίας καὶ διὰ τοῦ ἠρωϊσμοῦ του καὶ τῆς αὐταπαρνήσεώς του ἐνέπνευσε θάρρος καὶ ἐπανεφερε τὸ καταπεσόν ἠθικὸν τῶν Ἑλληνικῶν πληθυσμῶν. Εἶνε γνωστὰ αἱ ἀτυχίαι τῆς Μεραρχίας Ματθιοπούλου. Ὁ πόθος τοῦ Ἀρχηγῶ τῆς νὰ προσθέσῃ νέας πολεμικὰς δάφνας εἰς τὰ μέτωπα τῶν νικηφόρων στρατιῶν τῆς Ἑλλάδος τὸν ὠθησεν εἰς παρακινδυνευμένα τολμήματα τὰ ὁποῖα ἐπέφερον ἀποτελέσματα ἀντίθετα τῶν προσδοκωμένων. Ὅχι μόνον ὁ ὑπ' αὐτὸν Στρατὸς κατελήφθη προφανῶς ὑπὸ πανικῶ, ὅχι μόνον ἐθυσιάσθησαν τῶσι ἄνδρες καὶ ἀπολέσθησαν ὅχι ὀλίγοι ἀξιωματικοὶ μας, ἀλλὰ καὶ ὑπέφερον τὰ πάνδεινα οἱ Ἑλληνικοὶ Πληθυσμοὶ τῶν πέριξ μερῶν. Περὶ τὰς 15 χιλιάδες πρόσφυγες ἐκ Κοζάνης καὶ τῶν πέριξ χωρίων ἔμμενον περίτρομοι εἰς Σέρβια. Πλείστοι δὲ ἄλλοι πρόσφυγες ἐρθεσαν μέχρι Καλαμπάκας καὶ ἄλλων πόλεων τῆς Θεσσαλίας, οἱ δὲ Ἕλληνες Ἀξιωματικοὶ οἱ διευθύνοντες τὰ πέριξ μέρη, ὡς Στρατιωτικοὶ διοικηταὶ τῆς κατοχῆς ἢ ὑπὸ ἄλλας ἰδιότητας ἐλάμβανον μέτρα ἀμύνης κατὰ ἐνδεχομένης ἐπιθέσεως τοῦ ἐχθροῦ.

Εὐτυχῶς ὅμως ἐν τῇ μεταξύ τὰ Ἑλληνικὰ στρατεύματα ἀνασυνταχθέντα καὶ ἐνισχυθέντα ὑπὸ τοῦ πάντοτε βαδίζοντος ἐμπρός Σώματος τῶν Ἑλλήνων Γαριβαλδινῶν ἐπανεκτήσαν τὸ ἠθικὸν των καὶ τάχιστα ἀπεδίωξαν τὸν ἀποθρασυνθέντα ἐχθρὸν. Οἱ Γαριβαλδινοὶ εἰς τὰ Σέρβια παρέμειναν ἐπὶ 1 ἡμέραν πρὸς ἀνάπαυσιν μεθ' ὃ ἐβάδισαν πρὸς τὴν Κοζάνην. Ἐρθεσαν εἰς τὰ πέριξ αὐτῆς τὸ ἑσπέρασ καὶ μὲ δόξησιν τοῦ Ἀρχηγείου τῆς Κοζάνης ἐστράφησαν πρὸς τὸ Τουρκικὸν χωρίον Ἰσβορον μὲ τὴν διαταγὴν νὰ τὸ καταλάβωσι καὶ διανυκτερεύσωσιν εἰς αὐτό. Τὸ χωρίον αὐτὸ ἦτο ἐκ τῶν ἀρχικῶς καταληφθέντων ὑπὸ τοῦ Ἑλλ. Στρατοῦ καὶ συνετεία τῆς ὑποχωρήσεως τῆς 5ης Μεραρχίας περιελθόντων ἐκ νέου εἰς τὴν κατοχὴν τῶν Τούρκων. Σημειωτέον ὅτι ἐν τῇ μεσάζῃ ὁ Τουρκικὸς Στρατὸς ὤπλιζε τὰ τουρκικὰ χωρία μὲ τὴν ἐντολήν νὰ ἀντιστῶσιν ἢ καὶ ἐπιτεθῶσι κατὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ. Ἐφρον λοι-

πὸν οἱ Γαριβαλδινοὶ διευθυνόμενοι εἰς τὸ Τουρκικὸν αὐτὸ χωρίον τοὺς χωρικοὺς πανόλους καὶ ἐτοίμους πρὸς ἐπιθέσιν. Αὐτὸς δὲ ὁ Χότζας τοῦ χωρίου ἀνελθὼν εἰς τὸν μιναρὲν ἐξημέθησε τοὺς Τούρκους καλῶν αὐτοὺς, τοὺς πιστοὺς τοὺς Ἰσλάμ, εἰς ἱερὸν κατὰ τῶν ἀπίστον πόλεμον. Οἱ χωρικοὶ ἤρχισαν πρῶτοι τοὺς πυροβολισμούς καὶ οἱ Γαριβαλδινοὶ ἀντεπετέθησαν κατ' αὐτῶν. Ἡ μάχη διήρκεσε μέχρι πρωΐας. Τόσος ἦτο ὁ φανατισμὸς καὶ τὸ πολεμοχαρὲς τῶν Τούρκων αὐτῶν χωρικῶν. Ἡ νίκη τῶν Γαριβαλδινῶν ἦτο τελεία. Ἀφ' οὗ ἐφρόνευσαν ὅχι ὀλίγους ἐξ αὐτῶν, συνέλαβον πολλοὺς αἰχμαλώτους καὶ ὑπὸ τῆς ἐπιτακτικῆς ἀνάγκης τῶν περιστάσεων ἠθουμένοι κατέστρεψαν καὶ κατέκαισαν τὸ ἄγριον αὐτὸ χωρίον ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον. φαίνεται δὲ ὅτι εἰς αὐτὸ ὑπῆρχον μεγάλα ἀποθηκαὶ πυρομαχικῶν διότι ἐπὶ ἡμέρας ἠκούοντο αἱ ἐκπυροσκοπήσεις αἱ προσερχόμεναι ἀπὸ τὰ καύόμενα πυρομαχικά. Ἡ καταστροφή τοῦ χωρίου αὐτοῦ τὸ ὁποῖον ἦτο διαρκῆς κίνδυνος τῶν πέριξ χριστιανῶν, ἐπανηχοῖσθη ζοηρῶς ὑπὸ τῶν Κοζανιτῶν καὶ τῶν κατοίκων τῶν πέριξ χωρίων. Ἦτο μία διαρκῆς ἐνεδρα κατὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ καὶ τῶν ἄλλων ἑλληνικῶν πληθυσμῶν καὶ δικαίως θεομὰ ἀνεπέμφθησαν ἀπ' ἐκκλησίας εἰς τὸν Ὑψίστον δεήσας διὰ τὴν ταχίστην ἐξόντωσιν του. Μετὰ τὴν ἐπιτυχίαν αὐτὴν διηρθώθησαν εἰς Κοζάνην ὅπου παρέμειναν ἐπὶ διήμερον πρὸς ἀνάπαυσιν. Τὴν ἡμέραν ἐκεῖνην ἐντολὴ τῆς Α.Β.Υ. ἀντικαθίστατο ὁ Μεραρχὸς κ. Ματθιοπούλος ὑπὸ τοῦ κ. Γεννάδιου καὶ διαταγὴ ἐπέβη εἰς τὸ Σῶμα τῶν Γαριβαλδινῶν νὰ κανονίσῃ τὴν θέσιν του ἐν σχέσει πρὸς τὰ τακτικὰ Σώματα τοῦ Στρατοῦ. Οὕτως ἡ φάλαγγς τῶν γιλιῶν ἀπετέλεσε μέρος μικτοῦ ἀποσπασμάτος — ἐκ Γαριβαλδινῶν, Εὐζώνων καὶ Πυροβολικοῦ — ὑπὸ τὴν Ἀρχηγίαν τοῦ Ἀντισυνταγματάρχου κ. Ἡπίτου. Μετὰ τοῦτο ἔλαβον διαταγὴν νὰ μεταβῶσιν εἰς Σιάτισταν. Ἐρθεσαν ἐκεῖ ἐνορῆς καὶ καθ' ἣν ἡμέραν ἐγένετο ἡ μάχη τῆς Σιατίστης κατὰ τὴν ὁποίαν ἔπεσαν πολλοὶ μεταξὺ τῶν ὁποίων ὁ ἀλησμόνητος Χατζηγιαννάκογλου, ὁ Καπιτάνης καὶ ἄλλοι. Τοῦ Σώματος εἶχε προηγηθεῖ ὁ κ. Ρώμας ὁ ὁποῖος καὶ ἔλαβε μέρος εἰς τὴν μάχην. Τὸ ἑσπέρασ τῆς ἰδίας ἡμέρας κατέλαβον τὰς θέσεις των καὶ τὴν ἐπομένην πρῶταν ἐπιχειρήσας μάχης ἐτοιμάσθησαν νὰ συμμετάσχουν. Ἡ Ἑλληνικὴ παύσασις εἶχε πρὸ αὐτῆς τὸν Ἀβδουλάχ ἔχοντα ὑπὸ τὰς διαταγὰς του 2000 ἄνδρας καὶ 2 πυροβόλα. Ἡ διάταξις τῶν Ἑλληνικῶν Στρατευμάτων ἐγένετο συμφώνως πρὸς τὰς ὑποδείξεις τοῦ Ἐπιτελάρχου τῶν Γαριβαλδινῶν κ. Μπαρδοπούλου κατόπιν συνεννοήσεως μετὰ τῶν ἄλλων Σωματάρχων — κ. κ. Ζυγοῦ Ἀντισυνταγματάρχου, Μπέλλου Ταγματάρχου, Κλαδῆ Λοχ. τοῦ Πυροβολικοῦ — Τὰ Μυραλοιοβόλα διετάχθησαν νὰ πλησιάσωσιν ἐπὶ τῆς κορυφογραμμῆς ἀριστερᾶ τῆς ὁδοῦ τῆς ἀγοῦσης ἀπὸ Σιατίστης εἰς Λιαψίσταν καὶ ἀφ' οὗ ἔλαβον τὰς θέσεις των ὅλα τὰ σώματα ἐκλήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ρώμα ὁ κ. Ἡπίτης, ὡς ἀρχηγὸς τοῦ ἀποσπασμάτος, διὰ νὰ ἀναλάβῃ τὴν διευθύνσιν τῆς μάχης καὶ διατάξῃ τὴν ἐναρξιν τοῦ πυρός. Ἐσπευσεν ἐκεῖ ὁ κ. Ἡπίτης, ἀλλ' εὐθὺς ἀμέσως, κατόπιν ταχεῖας ἀναγνωρίσεως, ἀνηγγέλθη ὅτι ὁ Ἀβδουλάχ ἀπέσυρε τὰ στρατεύματά του τραπεῖς εἰς φυγὴν. Οὕτω τὰ σώματα ἀπεσύρθησαν εἰς τὴν ἐπισταθμίαν καὶ παρέμειναν μόνον τμήματα προφυλακῶν. Τὴν ἐπομένην τὸ Σῶμα τῶν Γαριβαλδινῶν ἔλαβε ἐντολήν παρὰ τοῦ κ. Ἡπίτου — ἐκτελοῦντος διαταγὰς τοῦ Λιαδόχου — νὰ ἀναχωρήσωσιν διὰ νὰ καταλάβωσιν τὰ Τουρκικὰ χωρία Κρίφκη, Σοφίτικο, καὶ Τσοῦφλη (τὸ τελευταῖον ἢ πατρίς τοῦ περιβοήτου Μπεζιῆ Ἀγᾶ) ἐπέφορτίζοντο δὲ νὰ ἐξασφαλίσουν τὴν γέφυραν Παναρέτι ἐπὶ τῆς ἀμαξητῆς

Ἐλέγχῃ ἤδη ὅτι ἐλέγξῃ ἀπέφρασα διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν μεταλλίων τὰ ὅποια θὰ δοῦσιν εἰς τοὺς συμμοχλοῦντας εἰς τὸν παρόντα πόλεμον. Ἐπὶ τοῦ ζητήματος αὐτοῦ ἐλάττωσιν ὀλίγας λέξεις ὀφειλομένης

ΤΑ ΜΕΤΑΛΛΙΑ εἰς διαπραγμῆ τῶν ἐξωτερικῶν ἔμπορων - τὰς ὁποίας εὐχαρίστως δημοσιεύομεν:

«...Περὶ δὲ τῶν μεταλλίων φρονῶ ὅτι πρέπει νὰ κοπῶσι ὁδῶς: Ἐν κοινῶν διὰ τοὺς συμμοχλοῦντας καὶ ἐν ἰδιαιτέροι διὰ ἕκαστον ἔθνος. Τὸ κοινὸν θὰ φέρῃ ἀφ' ἑνὸς ἀνατολῆν τοῦ Ἡλίου καὶ ἀπὸ αὐτῆς τὸν ἀκτινοβολοῦντα Σταυρὸν μετὰ τοῦ γνωστοῦ «ἐν τούτῳ νίκῃ» λατινιστί. Ἐπίσης λατινιστί «ἀνυθί» «Ἰλλυρική Συμμαχία 1912». Ἡ Λατινική εἶναι οὐδένως τῶν Συμμάχων γλώσσα, ὥστε πᾶσα ἀρρομῆ μι- κροφιλοτιμίας ἀφίεται. Ἐπὶ τῆς ἐπιθετικῆς ἐπιφανείας εἰς τὰς τέσσαρας γλώσσας κατ' ἀλφβητικὴν τῶν Ἑθνῶν σφίον (Βουλγαρία, Ἑλλάς, Μαυροβούνιον, Σερβία) ἐπιγραφῆν »περίπου «εἰς ἀνάμνησιν τοῦ κοινῶ ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγ- »νος». Γαῦτα διὰ τὸ ἐν. Διὰ τὸ ἀρρομῆ τὴν πατρίδα μας, ἔστω κατὰ τὰ πρεσβυτέρη μετ' αὐτοῦ καταβάλλοντες ἔριν ὑπὲρ τὴν Ἀκρόπολιν ἐπὶ τῆς μίας ἐπιφανείας καὶ ἐπιγρα- »φῆς ἐπὶ τῆς ἄλλης περίπου ὡς ἔξῃ: «Ἑλλάς τοῖς ὑπὲρ »ἐλευθερίας ἀγωνισμένοις ἐν ἔτει 1912». Ἐκάστη τῶν ἄλ- »λων Δυνάμεων ἄς φροντίσῃ διὰ τὸ αὐτῆς».

Ὁ ἐν Βερκελεῦ τῆς Καλιφορνίας καθηγητῆς κ. Ἄλ- βεν Πούτζκερ θερμὸς φιλέλληνας ὅστις ἐγνώρισεν ἀριστα τὸν Ἑλληνικὸν χαρακτήρα, ἐξεφώνησε λίαν ἐνδιαφέ- ροντα λόγον πρὸ τῶν μαθη- τῶν τῆς ἐν Βερκελεῦ Γεωρ- γικῆς Σχολῆς, λαβῶν ἀφορ- μὴν ἐκ τοῦ κατὰ τῆς Τουρκίας πολέμου τῶν Βαλκανι- κῶν κρατῶν.

Τὸ ἀκροατήριον τοῦ φιλέλληνα καθηγητοῦ κ. Πούτζ- κερ ἀποτελεῖτο ἀπὸ Ἑλλήνων, Γερμανῶν, Γαλλῶν καὶ Ῥώσσοις.

Πάντες συνέφρασαν εἰς τὸ ὀρισθὲν μέρος νὰ ἀκού- σουν τὸν κ. Πούτζκερ διότι εἶνε δεινὸς ρήτωρ καὶ κά- τοχος δώδεκα γλωσσῶν.

Ἀνήχθη εἰς τὸ ὕψος τῆς φήμης. ἡς ἀπολαύει εἰς τὸν ἐπιστημονικὸν κόσμον, μετὰ τὰς ἀποστροφάς του πρὸς τὸ δοξάσαν τοὺς αἰῶνας Ἑλληνικὸν πνεῦμα τοῦ Ὀμήρου καὶ Πλάτωνος καὶ Σωκράτους καὶ Ἀριστο- τέλους.

«Πάντες», προσέθεσεν ἐν ἱερῷ ἐνθουσιασμῷ ὁ εὐ- φραδὴς ρήτωρ, «θὰ ἐκτιμήσουσιν τὸν παρόντα ἀγῶνα τοῦ εὐγενεστέρου καὶ μεγαλειότερου ἔθνους τοῦ κόσμου. Πολλοὶ ἀπὸ σᾶς δὲν γνωρίζουν τὴν Ἑλλάδα καὶ δὲν προσωκειώθησαν μετὰ τὰ θέληγτρα τῆς παραμύθου ἐκεί- νης χώρας, ἐγὼ ὅμως ἔζησα ἐν Ἀθήναις ἑπτὰ μόνον μῆνας, καὶ οὗτοι ἀποτελοῦν τὴν γλυκυτέραν ἀνάμνησιν τοῦ βίου μου.»

Ἡ ἐντύπωσις ἐκ τῶν λόγων τούτων τοῦ φιλέλληνα καθηγητοῦ ὑπῆρξε βαθυτάτη.

ΠΟΛΕΜΙΚΑ ΟΛΙΓΟΣΤΙΧΑ

— Εἶναι ἀπελπιστικὴ ἡ κυριαρχοῦσα ἐρημία τὴν νύκτα μετὰ τὰς 9 στοὺς δρόμους τῆς Θεσσαλονίκης.

— Αἱ 150,000 κόσμοι ποῦ κυκλοφοροῦν κατ' ἐλά- χιστον ὄρον καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν εἰς ὅλους τοὺς δρόμους χάνονται ὡς διὰ μαγείας.

— Ὁ πληθυσμὸς τῆς Θεσσαλονίκης κατ' αὐτὰς ὑπερβαίνει τὰς 300,000 κατοίκων.

— Διότι κατὰ τινὰ ἀπογραφὴν πρὸ διαιτίας εἶχε 200,000.

— Προσθέσατε εἰς αὐτοὺς 40,000 προσφύγων καὶ 50,000 στρατοῦ.

— Ἐκτὸς δὲ τούτων ὑπολογίζονται εἰς 20,000 οἱ εὐποροὶ οἱ διαμένοντες ἐνεκεν τοῦ πολέμου εἰς Θεο- σαλονικὴν ἀπὸ διάφορα μέρη τοῦ ἐσωτερικοῦ.

— Δημοκρατικώτατοι οἱ πρίγκηποι καὶ αἱ πριγκή- πισσαι στῆ Θεσσαλονικῆ.

— Ἡ πριγκήπισσα Ἑλένη μετὰ τοῦ πρίγκηπος Χρηστοφόρου πολλάκις θεῶνται εἰσερχόμενοι εἰς τὰ μαγαζεῖα καὶ ψωνίζοντες διάφορα εἶδη.

— Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς μας ἐπισκέφθη ὅλα τὰ Νο- σκομοεῖα τῆς Θεσσαλονίκης.

— Συνοδεῖα συνήθως τοῦ Πρίγκηπος Γεωργίου.

— Ὡς γνωστὸν ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς κατοικεῖ εἰς τὸ μέγαρον Χατζηλαζάρου.

— Οὐχὶ μακρὰν τοῦ μεγάρου τούτου εὐρίσκονται τὰ μέγαρα τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Διαδόχου καὶ τοῦ Πρίγκη- πος Νικολάου.

— Ὁ πρίγκηψ Ἀλέξανδρος μένει ἀκόμη στὸ στρα- τοπεδον τῆς Φλωρίνης.

— Συγκινητικὴ ἦτο ἡ συνάντησις δύο βασιλικῶν ἀδελφῶν—τῶν υἱῶν τοῦ Διαδόχου.

— Ὅταν κατήρχετο ὁ ἐπίδοξος Διάδοχος ἐκ Φλω- ρίνης συνηνητήθη καθ' ὁδὸν εἰς τινὰ σταθμὸν μετὰ τὸν ἀνερχόμενον πρὸς τὴν Φλωρίναν μικρότερον τοῦ ἀδελ- φῶν Ἀλέξανδρον.

— Οὗτος μόνις εἶδε τὸν ἀδελφὸν του ἔσπευσε νὰ κατέλθῃ τῆς ἀμαξοστοιχίας καὶ τὸν ἐχαιρέτισε στρα- τιωτικῶς, μετ' ὃ ἀντήλλαξαν ἀσπασμὸν.

— Ὁ ἐπίδοξος τὸν συνεχάρη διότι ὠνομίσθη ἀν- θυπολοχαγός.

— Ἐπειτα ἤρχισε νὰ ἐξετάξῃ λεπτεμερῶς τὴν στο- λὴν του καὶ νὰ παρατηρῇ ἐὰν τοῦ ἐπήγαυε.

— Εἶτα τοῦ ἔδωκε μερικὰς ὁδηγίας πῶς νὰ φέρῃ τὸ ξίφος καὶ τὸν ἀπεχαιρέτισε, λέγων αὐτῷ:

— Προσπάθησε ν' ἀναλάβῃς ὑπηρεσίαν εἰς λόχον!

— Ἡ Πριγκήπισσα Μαρία διωργάνωσεν ἀγορὰν «Καρτῶν» εἰς τὸ Μέγα Ξενοδοχεῖον. Αἱ εἰσπράξεις διατέ- θησαν ὑπὲρ τῶν οἰκογενειῶν τῶν φονευθέντων ἐφῆδρων.

— Τὰ Χριστούγεννα ἐωρτάσθησαν εἰς ὅλα τὰ νοσο- κομοεῖα εἰς τὰ ὅποια νοσηλεύονται οἱ τραυματῆαι. Αἱ Κυριαὶ Νοσοκόμαι ἐξήντησαν τὴν ἡμέραν αὐτὴν ὅλην τὴν καλωσύνην τῶν περιποιούμενων τοὺς τραυματίας ἰδιαιτέρως. Τοιοῦτοτρόπως οἱ ἀσθενεῖς καὶ οἱ πληγω- μένοι δὲν ἠσθάνθησαν τὴν ἐλλείψιν τῶν οἰκείων τῶν ἀπὸ τὰς εὐγενεῖς φροντίδας τῶν ἐκλεκτῶν Κυριῶν.

ΘΕΑΤΡΟΝ ΚΥΒΕΛΗΣ

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

Παραστάσεις καθ' ἑκάστην ἀπὸ τῆς 5—12 μ.μ. Μετὰ τὰς ἐκλεκτοτέρας ταινίας τῶν μεγαλειτέρων ἐργουσιῶν.

Ἀλλαγὴ προγράμματος ἐκάστην Τρίτην, Πέμπτην καὶ Σάββατον.

Τὰς Κυριακάς ἀπογευματινὰ ἀπὸ τῆς 3ης μ.μ.

Ἐκάστην Δευτέραν καὶ Πέμπτην ἀπογευματινὰ μετὰ δῶρα διὰ τὰ παιδιὰ.

Ἐπισημὸς τῆς αἰθούσης πλήρης.— Θέμισαισι τε- λεία.

Ἀπὸ τῆς 9ης μ. μ. ὁρχήματα.

Κατὰ 10 εἰσόδων ἡμῆς θέσεως πωλοῦνται εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ θεάτρον ἀντὶ δραχμῶν 8 (μετὰ τοῦ φό- ρου καὶ τοῦ μαξιλαρίου).

Ὁμοιότατα εἶνε τὰ νέα μεταξωτὰ διὰ φορέ- ματα τῆς μόδας τῶν κυριῶν, τὰ ὅποια ἐκόμισε

τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἐρμού 58 γνωστό- ταιον κατάστημα τοῦ κ.

ΘΕΟΔ. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΥ τὰ Magnolia, Rpes velouté, Taffetas mous- soulin sangant, Taffetas, fleur deuphine κλπ. ὡς καὶ αἱ νεώτεραι γαυριτοῦραι διὰ τὰς πλέον sic τουαλέτ- τας κυριῶν.

Πρὸς τοὺς κ.κ. Ὑδρολήπτας τῆς πό- λεως Ἀθηνῶν.

Ἐκτελονόμενοι κατ' αὐτὰς εἰς τινὰ σημεῖα τοῦ Ἀ- θηναίου ὑδραγωγείου ἐργασίῶν καθαρισμοῦ καὶ ἐπι- σκευῆς αὐτοῦ, παρακαλοῦνται οἱ κ. κ. Ὑδρολήπται οἱ τε ἐκ τῶν λεξομένων Ἀγκυρητοῦ καὶ οἱ ἄτ' εὐθείας ἐκ τοῦ ὑδραγωγείου ἀρδευόμενοι ὅπως ἐφιστάσῃ τὴν προσοχὴν αὐτῶν ἐπὶ τῆς καταναλώσεως τοῦ ὕδατος, καθόσον, λόγῳ τῶν ἐργασιῶν, ἡ ἐκ τοῦ ὑδραγωγείου παροχὴ εἶναι μι- μοτέρας διαρκείας, ἔξ ἧς θὰ προκύψῃ καὶ μικρὰ ἀνω- μαλία καὶ ὡς πρὸς τὰς ὁδοὺς τῆς διανομῆς.

Ἐν Ἀθήναις, τῆ 10 Ἰανουαρίου 1912 (Ἐκ τοῦ Γραφείου τοῦ Ὑδραγωγικοῦ Τμήματος)

ΓΑΛΑΚΤΟΥΧΟΝ ΝΕΣΤΛΕ
ΑΛΕΥΡΟΝ
ΤΕΛΕΙΑ ΤΡΟΦΗ ΔΙΑ
ΤΑ ΒΡΕΦΗ, ΑΝΑΡΡΟΝΥΑΣ ΚΑΙ ΓΕΡΟΝΤΑΣ
ΠΕΡΙΕΧΕΙ ΤΟ ΚΑΛΙΤΕΡΟΝ **ΕΛΒΕΤΙΚΟΝ ΓΑΛΑ**
Πωλεῖται εἰς ὅλα τὰ φαρμακεία καὶ φαρμακευπορεῖα.
ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ Δεὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ Κρήτην.
ΚΟΣ ΕΥΓ. ΠΛΟΚ ΑΘΗΝΑΙ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑΤΑΒΕΒΑΗΜΕΝΟΝ ΔΡΧ. 60,000,000

Ε Δ Ρ Χ Ε Ν Α Θ Η Ν Α Ι Σ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΗ "ΑΘΗΝΑ" Ι' ΚΗ.,

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ: 'Εν Πειραιεί, Πάτρας, Σύρω, Καλάμεις, Τριπόλει, Βόλω Λαρίσσει, 'Αγρινίω, και Καρδίτσῃ.
ΕΝ ΚΡΗΤΗ: 'Εν Χανίοις, 'Ηρακλείω και Ρεθύμνω.
ΕΝ ΤΟΥΡΚΙΑ: 'Εν Κωνσταντινουπόλει ('Υποκατάστημα ἐν Γαλιτά μετὰ Πρακτορείου ἐν Σταμπούλ), ἐν 'Αμιαφ, Τραπεζούντῃ, Κερασούντῃ, Σμύρνῃ, Χίω, Μερσίνη, 'Αδινούς, Ταρσῷ, Θεσσαλονίκῃ, Σέρραϊς, Καβάλλα, Εἰσόβῃ, 'Ιωαννίνοις.
ΕΝ ΑΙΓΥΠΤΩ: 'Εν 'Αλεξανδρείῃ (Μετὰ παραρτήματος ἐν τῇ συνοικίᾳ Midan), Καίρω, (Μετὰ παραρτήματος ἐν τῇ συνοικίᾳ Mousky), Ζαχαζικῷ και Μανσουρά, Μιτ-Γκάμρ, Γάντα και Μπεντ-Σουέφ.
ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩ: (Nº 22 Fenchurch Street) ἐν 'Αμβούργῳ, (Domhof, Mönckebergstrasse 18) ἐν Λειμσῷ (Κύπρου) ἐν Χαρτοῦμ (Σουδάν) και ἐν Λιμένι Βατίος (Σάμου).

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 31 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1912

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ

Διαθέσιμα:			
'Εν τῷ Ταμείῳ και παρ' ἐγχωρίοις Τραπεζαῖς	Δρ.	16,456,039 15	
Παρὰ Τραπεζαῖς ἐν Ἑλλάδι και συναλλάγματα ἐν χαρτοφυλακίῳ	Δρ.	15,878,482 67	32,334,521 82
Προεξοφλήσεις και Προκαταβολαὶ ἐγγραμμάτων			24,692,436 06
Ἠγγυημένοι λογαριασμοί:			
'Επὶ ἐνεχύρω χρεωγράφων	Δρ.	65,746,433 60	
Δι' ἐμπορικῶν και ἄλλων ἐγγυήσεων		72,337,243 81	148,352,280 64
'Επὶ ὀποθήκῃ ακινήτων		10,268,603 23	
Τρέχοντες λογαριασμοὶ χρεωστικοὶ			24,722,873 11
'Ομολογία 'Εθνικῶν Δανείων, Λιμενικῶν Ταμείων και 'Ανωνύμων 'Εταιριῶν			25,634,930 64
Χρεώγραφα και τοκομερίδια			6,793,880 93
Συμμετοχαὶ εἰς ἐπιχειρήσεις			3,384,793 60
'Υποκαταστήματα			1,967,851 72
Κτήματα Τραπεζῆς			4,778,202 81
'Εγκαταστάσεις και ἔπιπλα Κεντρικῆς και 'Υποκαταστημάτων			1,332,750 55
			273,994,521 88

ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ

Κεφάλαιον 'Εταιρικῶν	Δρ.	60,000,000	
Κεφάλαιον τακτικῶν 'Αποθεματικῶν		5,676,250	
'Αποθεματικῶν Προνοίας			504,301 95
Καταθέσεις ὄψεως	Δρ.	16,124,126 77	
» προθεσμίας		51,252,893 38	
» πολυετείς και με προειδοπ.		31,452,367 07	145,535,673 14
Ταμιευτήριον		16,706,285 92	
Τρέχοντες λογαριασμοὶ πιστωτικοὶ			29,530,493 24
'Εξωτερικοὶ λογαριασμοὶ			30,903,781 61
Προσωρινοὶ λογαριασμοὶ και διάφορα			1,844,021 94
	Δρ.		273,994,521 88

'Ο Γεν. Διευθυντής
Ζ. Κ. ΜΑΤΣΑΣ

'Ο Γεν. 'Επιθεωρητής
Φ. Η. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

Σ. Π. Α. Π.

'Αναχωρήσεις ἐξ 'Αθηνῶν

6.30 π.μ. Διὰ Κόρινθον, Ναύπλιον, Τρίπολιν, Μεγαλόπολιν, Κυπαρισσίαν, Καλάμεις.
 7.05 > Διὰ Κόρινθον, Καλάβρυτα, Πάτρας, Κυλλήνην (λουτρά), Πύργον, 'Ολύμπια.
 8.20 > Διὰ Κόρινθον και τὰς μέχρις Ακράτας στάσεις.
 1.00 μ.μ. Διὰ Κόρινθον, Ναύπλιον, Πάτρας.

'Αναχωρήσεις ἐκ Πατρῶν

7.30 π.μ. Διὰ Κόρινθον, 'Αθήνας.
 11.40 > Διὰ Καλάβρυτα, Κόρινθον, Ναύπλιον, 'Αθήνας.
 6.30 > Διὰ Κυλλήνην (λουτρά), Πύργον, 'Ολύμπια, Κυπαρισσίαν, Καλάμεις, Μεγαλόπολιν, Τρίπολιν.
 3.45 μ.μ. Διὰ Κυλλήνην (λουτρά), Πύργον, 'Ολύμπια.

'Αναχωρήσεις ἐκ Καλαμών

7.00 π.μ. Διὰ Κυπαρισσίαν, 'Ολύμπια, Πύργον, Πάτρας, Μεγαλόπολιν, Τρίπολιν, Ναύπλιον, 'Αθήνας.
 12.05 > Διὰ Πύργον, 'Ολύμπια, Τρίπολιν.

ΑΦΙΞΕΙΣ ΕΙΣ ΑΘΗΝΑΣ

4.40 μ.μ. 'Εκ Πατρῶν, Τριπόλεως, Ναυπλίου.
 6.15 > Τοπικὴ ἐκ Κορίνθου.
 7.05 > 'Εξ 'Ολυμπίων, Πύργου, Κυλλήνης (λουτρῶν), Πατρῶν, Καλαβρύτων.
 8.05 > 'Εκ Καλαμών, Κυπαρισσίας, Μεγαλοπόλεως, Τριπόλεως, Ναυπλίου.

ΧΙΛΙΟΜΕΤΡΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑΡΙΑ ΤΑΞΕΙΔΙΩΝ

1000 χιλιόμε.	(Α' Θ. Δρ. 90)	διαρκείας
ἐκπτώσις 25 %	(Β' > > 75)	6 μηνῶν
2500 χιλιόμε.	(Γ' > > 45)	
	(Α' Θ. Δρ. 210)	διαρκείας
ἐκπτώσις 30 %	(Β' > > 175)	1 μηνῶν
	(Γ' > > 105)	

DEMETRIUS SKIADAS

EGYPTE, LE CAIRE, - RUE RUEY N° 5

FOURNISSEUR DE L'ARMÉE D'OCCUPATION
 MAISON FONDÉE EN 1870

GRANDE FABRIQUE, DISTILLERIE DE LIQUEURS
 GRAND DEPOT DE VINS

IMPORTATION · EXPORTATION

Σ. Π. Α. Π.

11.35	>	Διὰ Καλάβρυτα, Κόρινθον, 'Αθήνας.
6.30	>	Διὰ Κυλλήνην, 'Ολύμπια, Κυπαρισσίαν, Καλάμεις, Μεγαλόπολιν, Τρίπολιν.
3.45 μ.μ.	>	Διὰ Κυλλήνην, Πύργον, 'Ολύμπια, 'Αναχωρήσεις ἐκ Καλαμών
7.— π.μ.	>	Διὰ Κυπαρισσίαν, Πύργον, Πάτρας, Μεγαλόπολιν, Τρίπολιν, 'Αθήνας.
6.30 π.μ.	>	Διὰ Κόρινθον, Ναύπλιον, Τρίπολιν, Μεγαλόπολιν, Κυπαρισσίαν, Καλάμεις.
7.05	>	Διὰ Κόρινθον, Καλάβρυτα, Πάτρας, Κυλλήνην, Πύργον, 'Ολύμπια.
8.20	>	Τοπικὴ διὰ Κόρινθον
11.30	>	Διὰ Κόρινθον, Ναύπλιον, Πάτρας.
1.20 μ.μ.	>	Ταχεία διὰ Πάτρας, κατὰ δευτέραν και Τετάρτην.
2.45 μ.μ.	>	Ταχεία ἐκ Πατρῶν (δις ὡς ἔνω).
4.45	>	'Εκ Πατρῶν, Τριπόλεως, Ναυπλίου.
6.15	>	Τοπικὴ ἐκ Κορίνθου.
7.05	>	'Εξ 'Ολυμπίων, Πύργου, Κυλλήνης, Πατρῶν, Καλαβρύτων.
7.10 π.μ.	>	Διὰ Κόρινθον, Ναύπλιον, 'Αθήνας.
8.15	>	Ταχεία δι' 'Αθήνας, κατὰ Τρίτην και Πέμπτην.
8.15	>	'Εκ Καλαμών, Κυπαρισσίας, Μεγαλοπόλεως, Τριπόλεως, Ναυπλίου.

ΕΡΓΑ ΤΗΣ Δ^ο ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΣΩΓΡΑΦΟΥ

ΕΚΔΟΣΕΝΤΑ

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ Α' τόμος	Φρ.	3.00
» Β' >	>	2.00
» Γ' >	>	1.50
ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ >	>	2.00
Η ΓΚΟΥΡΑΙΝΑ 'Ιστορικὸν μυθιστόρημα, ἐξ ἱερατευσίων σελίδων.		5.00

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Η ΜΟΝΑΧΗ	Δράμα Βυζαντινὸν τρίπρακτον
Ο ΕΞΙΛΑΣΜΟΣ	> κοινωνικὸν >
Η ΚΛΕΦΤΟΠΟΥΛΑ	> ἱστορικὸν >
Η ΤΖΕΝΗ ΜΕ ΤΟ ΓΕΛΙΟ ΤΗΣ	κοινωνικὸν δραματικὸν μονόπρακτον, μεταφρασθὲν εἰς τὴν 'Αγγλικὴν.

(Διδαχθέντα ἀπὸ τῆς 'Ελληνικῆς Σκηνῆς)

Σειραὶ τῆς 'Ελληνικῆς 'Επιθεωρήσεως τοῦ Α' Β' και Γ' ἔτους πωλοῦνται εἰς τὰ Γραφετὰ μας πρὸς 18 φρ. ἐκάστην.

ΠΡΟΝΟΜΙΟΥΧΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΠΡΟΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΝ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΣΤΑΦΙΔΟΣ

Δελτίον κινήσεως Σταφιδοκάροπου από 10 Αυγούστου 1911
έως 20 Δεκεμβρίου 1912.

ΕΣΑΓΩΓΗ

Έτη	Λίτραι Ένετικά
1912)13	188,035,544
1911)12	186,281,277
1910)11	166,237,803

ΑΠΟΘΗΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Έτη	Εκδοθέντα και παρελθ. χρήσεως	Πρόκαταβολών επ' ενεχύρω	Εξισωγῆ	Υπόλοιπον
1912)13	78,794,300	2,849,650	14,804,500	11,954,850
1911)12	88,009,300	3,072,847	15,797,003	12,724,156
1910)11	84,432,300	1,856,945	18,548,441	16,691,496

Έν Αθήναις τῆ 24 Δεκεμβρίου 1912

(Έκ τοῦ Γραφείου)

Σ. Π. Α. Π.

Η ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Δηλοποιεῖ

ὅτι, ἐκτός τῶν ἤδη ἐν κυκλοφορίᾳ ἑκατοσιδράμων τραπεζικῶν γραμματίων, τίθησι κατ' αὐτὰς εἰς κυκλοφορίαν καὶ ἕτερα τραπεζικὰ γραμμάτια τῶν 100 ἐκατῶν δραχμῶν, γίον τύπου, πλάτους δὲ χιλιστῶν καὶ μήκους 178 χιλιστῶν τοῦ μέτρου, διακρινόμενα διὰ τῶν ἐξῆς κυριωτέρων γνωρισμάτων.

Πρόσοψις

Ἡ πρόσοψις φέρεται πρὸς τὰ ἀνω τοξοειδῆς διὰ μελανῶν κεφαλαίων γραμμάτων τὰς λέξεις «Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος» κάτωθι δὲ αὐτῶν καὶ ἐν τῷ μέσῳ ἐν πλασίῳ πεποικιλμένῳ διὰ δαντελλοειδοῦς ποικιλματος τὸν ἀριθμὸν 100 διὰ μεγάλων ἀραβικῶν στοιχείων. Ὑπὸ τοῦτον ἐν μετὰ τὸν πλασίῳ σχήματος ταινίας τὰς λέξεις «δραχμαὶ ἑκατὸν» διὰ κεφαλαίων λευκῶν γραμμάτων.

Κατωτέρω φέρονται ἀριστερῶς ἢ ὑπογραφή τοῦ ταμίου τῆς Τραπεζῆς, ἐν τῷ μέσῳ ἢ τοῦ διοικητοῦ καὶ δεξιῶς ἢ τοῦ βασιλικῆς Ἐπιτρόπου, τεθειμέναι αἱ μὴν δύο πῆχται διὰ σφραγιστήρος, ἢ δὲ τελευταία ἰδιοχειρῶς.

Ἀριστερῶς τοῦ γραμματίου εὑρηται ἐν πλασίῳ σχήματος κυκλοτεροῦς ἢ εἰκῶν τοῦ ἱδρυτοῦ τῆς Τραπεζῆς Γ. Σταύρου, δεξιῶς δὲ τὸ βασιλικὸν Στέμμα.

Ἡ πρόσοψις χρώματος ἰσῶδου πλαισιούται ὑπὸ δαντελλοειδῶν ἡμικυκλικῶν ποικιλμάτων χρώματος πρασίνου.

Ὅπισθία ὄψις

Ἡ ὀπισθία ὄψις, πλαισιουμένη διὰ πρασίνου δαντελλοειδοῦς ποικιλματος, φέρεται ἐν τῷ μέσῳ εἰκόνα τοῦ ἰσῶζομένου ἀρχαίου ἀγάλματος τῆς Εὐφρόνης φερούσης τὸν Πλοῦτον, ὡς ἀναγινώσκεται καὶ ἐπὶ τοῦ βῆθρου αὐτοῦ διὰ κεφαλαίων μελανῶν γραμμάτων.

Ἐκατέρωθεν τοῦ ἀγάλματος τῆς Εὐφρόνης φέρεται ἐν θυροῖς διὰ μεγάλων λευκῶν στοιχείων ὁ ἀριθμὸς 100, ἐπ' αὐτὸ δὲ σημειοῦται ἡ ἐκδοσις διὰ τῶν λέξεων «ἐκδοσις ἐγγάτη».

Ἐν Αθήναις τῆ 15 Δεκεμβρίου 1910.

Ὁ Διοικητὴς
ΒΑΛΑΩΡΙΤΗΣ

INSTITUT COMPTABLE

Τελεῖα ἐκμάθησις παντός ὅτι ἐνδιαφέρει πρακτικῶς τὰς τραπεζικὰς ἐργασίας, τὸ ἔμπειρον καὶ τὴν Βιομηχανία. Λογιστικὴ ἐξάσκησις πρωτοφανῆς διὰ τὴν Ἑλλάδα. Πλεονεκτήματα πληροφορίας περὶ τῷ Διευθυντῇ τοῦ Institut Comptable κ. Ν. ΤΣΙΜΠΑ.

Ὁδὸς Κανάρη καὶ Μηλιῶν ἀριθ. 2Α.

ΔΗΛΩΣΙΣ

Ἐνεκα τῆς ἀνωμαλοῦ πολιτικῆς καταστάσεως καὶ τοῦ πολέμου ἐπῆλθεν ἀνασπάτωσις εἰς ἑλὰς τὰς ἐπαγγελματικὰς τάξεις τῆς Ἑλλάδος, ἰδιαίτατα δὲ ἐθίξε τὰς τυπογραφικὰς ἐργασίας ἀθρόων κληθέντων εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ πλείστον ἐργατῶν. Ὡς ἐκ τούτου εἰς ἄκρον δυσχερῆς καθίσταται πᾶσα τυπογραφικὴ ἐργασία, εἰμὲθα δὲ καὶ ἡμεῖς ὑποχρεωμένοι, συμμορφούμεναι πρὸς τὰς περιστάσεις, νὰ ἐλαττώσωμεν τὰς σελίδας τοῦ περιοδικοῦ ἐφ' ὅσον ἐξακολουθεῖ ὁ πόλεμος. Ἡ ἐξ ἀνωτέρας βίας ἀπόφασίς μας αὕτη θὰ τύχη, ἐλπίζομεν, τῆς ἐπιδοκιμασίας τῶν φίλων συνδρομητῶν τῆς «Ἑλλ. Ἐπιθεωρήσεως» οἱ ὅποιοι ἐν τῇ φιλοπατρῆα τῶν θὰ δεχθῶσιν ὡς ὁσὺν τὰ ἐπιβεβλημένα αὐτὰ μέτρα.

Ἡ Διεύθυνσις

ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΦΩΝΗΤΙΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

Ἡ κ. Μ. Λ. Ταναῖ καθηγῆτρια Μονωδίας εἰς τὸ Ὁδεῖον Λότνερ ἔχουσα διαθέσιμους δύο ὥρας τὴν ἐβδομάδα δίδει μαθήματα φωνητικῆς μουσικῆς. Διδάσκει τὰς ὁπερὰς εἰς τὴν γλῶσσαν τῶν μουσουργῶν τῶν. Ἀκολουθεῖ τὴν πλέον εὐληπτον διδασκαλίαν καὶ καταρτίζει μαθητῆρας τελείως εἰς μικρὸν χρονικὸν διάστημα, τόσον εἴνε ἢ εὐμέθοδος ἢ διδασκαλία τῆς.

Πληροφορία δίδονται εἰς τὸ Ὁδεῖον Λότνερ. Συνιστάται ἰδιαίτερος ὑπὸ τῆς «Ἑλληνικῆς Ἐπιθεωρήσεως»

ΗΝΩΜΕΝΑ ΒΟΥΣΤΑΣΙΑ

Γ. ΓΕΩΡΓΑΝΤΗ

Ἐάν αἱ Ἀθῆναι δύνανται νὰ ὑπερηφανεύονται διὰ τὰς τελευταίως σημειωθείσας καταπληκτικὰς προσόδους τῶν μίᾳ ἀφορμῆς πρὸς τοῦτο εἴνε καὶ τὸ μέγα αὐτὸ Κατάστημα εἰς τὸ ὅποσον συνεκεντρώθη πλουσία ἐπιπλοῦσις, ἀπασφράπτουσα καθαριότης, πρόθυμος ὑπηρεσία, μοναδικὴ ἀφθονία καὶ ποικιλία δλων τῶν εἰδῶν τῆς Ζαχαροπλαστικῆς καὶ τῆς Γαλακτοκομίας. Πρῶτον αὐτὸ ἐκαινοτόμησεν εἰς τὸ ζήτημα τῆς εὐθηγῆς διανομῆς κατ' ὄκλον ἀγιοῦ καὶ ναποῦ Ἀγγελιδίου Γάλακτος!! Τὰ Γαλακτοκομίας παρέχονται ἀφθονα, εὐθηγῆ, καὶ με ὑλικά ἐκλεκτὰ καὶ ἐπιμελημένα. Τὰ δὲ εἶδη τῆς Ζαχαροπλαστικῆς γαργαλιστικώτατα, γενετικώτατα, ἀπολαυστικώτατα. Κατόπιν δλων αὐτῶν Δικαίως θεωρεῖται τὸ κέντρον δλου τοῦ ἐκλεκτοῦ κόσμου. Δικαίως εὐρίσκουσι θεοὺν μόνον οἱ προνοητικοὶ ποῦ φροντίζουσι ἐγκαίρως νὰ τὰς καταλαμβάνωσι καὶ ἀκόμη δικαιότερον δλος οἱ συγχάζοντες εἰς τὰ θέατρα δὲν θεωροῦσι τὴν διασκέδασίν τῶν πλήρη ἂν δὲν πάρωσι μετὰ τὸ τέλος τῆς παραστάσεως τὸ ἀναγκαστικὸν τῶν, ἢ τὸ παγωμένον γάλα τῶν, ἢ τὴν ἀβρὸν κρέμαν τῶν, εἰς τὰς πολυτελεῖς αἰθούσας τῶν

ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΒΟΥΣΤΑΣΙΩΝ

48 - ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ - 48

ΔΗΛΟΠΟΙΗΣΙΣ

Κυκλοφοροῦν ἐν Ἀθήναις ψευδεῖς ἀποδείξεις ἐπ' ὀνόματι τῆς «Ἑλληνικῆς Ἐπιθεωρήσεως». Παρακαλοῦμεν ὡς ἐκ τούτου τοὺς συνδρομητὰς μας νὰ βεβαιῶνται περὶ τῆς γνησιότητος τῶν ἀποδείξεών μας καὶ κατόπιν νὰ ἐξοφλῶσιν αὐτάς. Ἡ ἀστυνομία εὐρίσκειται ἐπὶ τὰ ἴχνη τῶν ἀπατεῶνων.

ΤΑ ΔΩΡΑ ΣΑΣ

Δὲν ὑπάρχει χρησιμώτερον δῶρον
ἢ μίαν σειρὰν τῆς [«Ἑλληνικῆς
Ἐκπαιδεύσεως»].

Ζητήσατέ τὴν

εἰς τὰ Ἰσραεὶα μας

Μενάνδρου ἀρ. 83

Ἀθήνας